

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด *Backward Design* ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของนักเรียนในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สารานุกรม

216-220 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 02 222 9394 • 02 222 5371-2 FAX 02 225 6556 • 02 225 6557
email: info@wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน้าที่พลเมือง

วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ คัดแปลง และเผยแพร่

ส่วนใดส่วนหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

ผู้เรียบเรียง

ดร.พิษณุ เพชรพัชรกุล ศษ.บ., ศศ.ม., กจ.ค.

บุญรัตน์ รอดตา ศษ.บ.

พงษ์ศักดิ์ แคล้วเครือ ศศ.บ. (เกียรตินิยม), ร.ม.

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

สมพร อ่อนน้อม พร.บ. (เกียรตินิยม), นศ.บ.

ISBN 978-974-18-5904-7

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเริงชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

สื่อการเรียนรู้ระดับ ม. ต้น-ม. ปลาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

● หนังสือเรียน (ศธ. อนุญาต) ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) พระพุทธศาสนา ม. 1-3	รศ. ดร.จรัส พัทธมราชศักดิ์ และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) หน้าที่พลเมืองฯ ม. 1-3	รศ.ธวัช ทันทิโกาส และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) เศรษฐศาสตร์ ม. 1-3	ดร.ขวัญภา สุขคร และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) ประวัติศาสตร์ ม. 1-3	รศ. ดร.ไพฑูรย์ มีกุล และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) ภูมิศาสตร์ ม. 1-3	พศ.สมมต สมบูรณ์ และคณะ
หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม. 1-3	รศ.ธวัช ทันทิโกาส และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) กฎหมายรู้ ม. 1-3	ปรางค์สุวรรณ สักดีโสภณกุล
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) เศรษฐกิจพอเพียง ม. 1-3	ดร.พิษณุ และกุสุมาวดี
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) โลกศึกษา ม. 1-3	รศ. ดร.ไพฑูรย์ มีกุล และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) อาเซียนศึกษา ม. 1-3	ดร.พิษณุ เพชรพัชรกุล และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) หน้าที่พลเมือง 1-6 ม. 1-3	รศ.ธวัช ทันทิโกาส และคณะ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) พระพุทธศาสนา 1 ม. 4-6	รศ. ดร.จรัส พัทธมราชศักดิ์ และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) พระพุทธศาสนา 2 ม. 4-6	รศ. ดร.จรัส พัทธมราชศักดิ์ และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) พระพุทธศาสนา 3 ม. 4-6	รศ. ดร.จรัส พัทธมราชศักดิ์ และคณะ
หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม. 4-6	พศ. ดร.ธีระพงษ์ มีไชย และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) หน้าที่พลเมืองฯ ม. 4-6 เล่ม 1	รศ.ธวัช ทันทิโกาส และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) หน้าที่พลเมืองฯ ม. 4-6 เล่ม 2	รศ.ธวัช ทันทิโกาส และคณะ
หนังสือเรียน หน้าที่พลเมืองฯ ม. 4-6	รศ.ธวัช ทันทิโกาส และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) เศรษฐศาสตร์ ม. 4-6	ดร.ขวัญภา สุขคร และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) ประวัติศาสตร์ไทย ม. 4-6	รศ. ดร.ไพฑูรย์ มีกุล และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) ประวัติศาสตร์สากล ม. 4-6	รศ. ดร.ไพฑูรย์ มีกุล และคณะ
หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) ภูมิศาสตร์ ม. 4-6	พศ.สมมต สมบูรณ์ และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ ม. 4-6	ปรางค์สุวรรณ สักดีโสภณกุล
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) เศรษฐกิจพอเพียง ม. 4-6	ดร.พิษณุ และกุสุมาวดี
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) โลกศึกษา ม. 4-6	รศ. ดร.ไพฑูรย์ มีกุล และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แบบฝึกทักษะ ● แผ่นฯ (CD) อาเซียนศึกษา ม. 4-6	ดร.พิษณุ เพชรพัชรกุล และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ● แผ่นฯ (CD) หน้าที่พลเมือง 1-4 ม. 4-6	รศ.ธวัช ทันทิโกาส และคณะ

คำนำ

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.1 เล่มนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ตามหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เื้ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เล่มนี้ได้จัดทำตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งครอบคลุมสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ภายในเล่มได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้แนะนำเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา และโครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ในหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครู ซึ่งบันทึกลงในแผ่นซีดี (CD) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 เล่มนี้ได้ออกแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ตอนที่ 1 คำชี้แจงการ จัดแผนการจัดการเรียนรู้	1
1. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	2
2. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้	5
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design	6
4. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	17
5. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ 20	
6. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1	21
7. โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1	22
8. โครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1	23
ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้	28
ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน	29
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี	34
ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน	34
ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	35
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเป็นพลเมืองดี	37
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง	43
ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน	43
ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	44
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 รัฐธรรมนูญ	47
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การใช้อำนาจอธิปไตย	51
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย	54
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติตนตามรัฐธรรมนูญ	57
การทดสอบกลางภาค	62
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย	63
ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน	63

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	64
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 กฎหมายคุ้มครองเด็ก	67
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 กฎหมายการศึกษา	71
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	74
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 กฎหมายลิขสิทธิ์	78
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม	82
ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน	82
ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	83
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 วัฒนธรรมไทย	86
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทย กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	90
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี	94
การทดสอบปลายภาค	98
 ตอนที่ 3 เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู	99
ตอนที่ 3.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้	100
ตอนที่ 3.2 โครงงานและแฟ้มสะสมผลงาน	102
ตอนที่ 3.3 ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง	107
ตอนที่ 3.4 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้	109
ตอนที่ 3.5 แบบทดสอบกลางภาค	125
ตอนที่ 3.6 แบบทดสอบปลายภาค	131
ตอนที่ 3.7 ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน	139

ตอนที่ 1

คำชี้แจงการ จัดแผนการจัดการเรียนรู้

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งการแบ่งหน่วยการเรียนรู้สำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้แบ่งเนื้อหาเป็น 4 หน่วย สามารถใช้ควบคู่กับหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 และแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูควรศึกษาคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาสาระ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

1. ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน แสดงขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และภาระงาน/ชิ้นงาน

2. ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (Backward Design Template) เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุว่าในแต่ละหน่วยการเรียนรู้แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน และแต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมกี่ชั่วโมง

3. แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design ประกอบด้วย

3.1 ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยลำดับที่ของแผน ชื่อแผน และเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเป็นพลเมืองดี เวลา 4 ชั่วโมง

3.2 สารสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

3.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนภายหลังจากการเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดชั้นปีและเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

3.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้น ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของนักเรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้น ๆ การตรวจผลงาน การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและกลุ่ม เป็นต้น โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.6 สารการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง

3.7 แนวทางบูรณาการ เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสถานการณ์จริง

3.8 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

ขั้นที่ 5 สรุป

3.9 กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมเสนอแนะสำหรับให้นักเรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้จัดการเรียนรู้มาแล้วในช่วงโมงเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและต้องการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหานั้น ๆ ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการซ่อมเสริม

3.10 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครื่องฉาย อินเทอร์เน็ต วิกิพีเดีย ปรากฏ์ชาวบ้าน เป็นต้น

3.11 บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก้ไขปัญหาละอุปสรรคนั้นอย่างไร สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนมีอะไรบ้าง และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ครู โดยจัดทำเอกสารและความรู้เสริมสำหรับครูบันทึกลงในแผ่นซีดี (CD) ประกอบด้วย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม (หน้าที่พลเมืองฯ ม. 1)

2. โครงการงาน (Project Work) และแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

3. ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ซึ่งออกแบบตามแนวคิด Backward Design

4. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

5. แบบทดสอบกลางภาค เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้กลางภาค 3 ด้าน ได้แก่

5.1 ด้านความรู้ มีแบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบปรนัยและแบบอัตนัย

5.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นตารางการประเมิน

5.3 ด้านทักษะ/กระบวนการ เป็นตารางการประเมิน

6. แบบทดสอบปลายภาค เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ปลายภาค 3 ด้าน ได้แก่

6.1 ด้านความรู้ มีแบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบปรนัยและแบบอัตนัย

6.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นตารางการประเมิน

6.3 ด้านทักษะ/กระบวนการ เป็นตารางการประเมิน

7. ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน

ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนารอบทุกสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ สมรรถนะในการสื่อสาร การคิด การ

แก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และ การใช้เทคโนโลยี รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และ กิจกรรมเสนอแนะเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้กำหนดไว้ใน แผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

นอกจากนี้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของ นักเรียน และสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งจะใช้เป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ แผนการจัดการเรียนรู้ นี้ได้อำนวยความสะดวกให้ครู โดยได้พิมพ์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด Backward Design ให้ครูเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ครูปรับปรุงเองไว้ด้วยแล้ว

2. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 เล่มนี้ สามารถใช้คู่กับแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ซึ่งได้กำหนดสัญลักษณ์กำกับกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ทุกกิจกรรมเพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนทราบลักษณะ ของกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

โครงงาน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหา

การพัฒนากระบวนการคิด เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดเพื่อเพิ่มพูน ความคิดด้านต่าง ๆ ของตนเอง

การทำประโยชน์ให้สังคม เป็นกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติในการทำประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อการ อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การปฏิบัติจริง/ฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะซึ่งจะช่วยให้การ เรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายและเกิดความเข้าใจที่คงทน

การศึกษาค้นคว้า/สืบค้น เป็นกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหรือสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการ เรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

การสำรวจ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนสำรวจรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์ หาเหตุผล และสรุปข้อมูลเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง

การสังเกต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้จนสร้างองค์ความรู้ที่มี ระบบและมีเหตุผล

ทักษะการพูด เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการพูดประเภทต่าง ๆ

ทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ

กิจกรรมสำหรับกลุ่มพิเศษ เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้พัฒนาการเรียนรู้เพื่อเติมเต็ม ศักยภาพการเรียนรู้ของตนเอง

กิจกรรมสำหรับซ่อมเสริม เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้เรียนซ่อมเสริมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดชั้นปี

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

การจัดการเรียนรู้หรือการสอนเป็นงานที่ครูทุกคนต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมายเพื่อให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้และเกิดผลตามที่ครูคาดหวัง การจัดการเรียนรู้จัดเป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์อย่างมาก ครูบางคนอาจจะละเลยเรื่องของการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือการออกแบบการสอน ซึ่งเป็นงานที่ครูจะต้องทำก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ทำอะไร ทำไมจึงต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูทุกคนผ่านการศึกษาและได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้มาแล้ว ในอดีตการออกแบบการจัดการเรียนรู้จะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัจจุบันการเรียนรู้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว ดังนั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูจำเป็นต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล

วิกกินส์และแม็คไท นักการศึกษาชาวอเมริกันได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเขาเรียกว่า Backward Design ซึ่งเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อน โดยเขาทั้งสองให้ชื่อว่า ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding) เมื่อกำหนดความเข้าใจที่คงทนได้แล้ว ครูจะต้องบอกให้ได้ว่าความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนนี้เกิดจากอะไร นักเรียนจะต้องมีหรือแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ครูมีหรือใช้วิธีการวัดอะไรบ้างที่จะบอกว่านักเรียนมีหรือแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นแล้ว จากนั้นครูจึงนึกถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนต่อไป

แนวคิด Backward Design

Backward Design เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลลัพธ์ปลายทางเป็นหลัก ซึ่งผลลัพธ์ปลายทางนี้จะเกิดขึ้นกับนักเรียนก็ต่อเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรอบความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลมีความสัมพันธ์กัน จากนั้นจึงจะลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ขยายรายละเอียดเพิ่มเติมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

กรอบความคิดหลักของการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดย Backward Design มีขั้นตอนหลักที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียน
มีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 วางแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ก่อนที่จะกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญ
ต่อไปนี้

1. นักเรียนควรจะมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำอะไรได้บ้าง
2. เนื้อหาสาระใดบ้างที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจของนักเรียนและความเข้าใจที่คงทน

(Enduring Understanding) ที่ครูต้องการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนมีอะไรบ้าง

เมื่อจะตอบคำถามสำคัญดังกล่าวข้างต้น ให้ครูนึกถึงเป้าหมายของการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้
ด้านเนื้อหาระดับชาติที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้ง
มาตรฐานการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือท้องถิ่น การทบทวนความคาดหวังของหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมาตรฐานแต่ละระดับจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่ง
มีความแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ขั้นที่ 1 ของ Backward Design ครูจึงต้องจัดลำดับความสำคัญ
และเลือกผลลัพธ์ปลายทางของนักเรียน ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจที่คงทนต่อไป

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

ความเข้าใจที่คงทนคืออะไร ความเข้าใจที่คงทนเป็นความรู้ที่ลึกซึ้ง ได้แก่ ความคิดรวบยอด
ความสัมพันธ์ และหลักการของเนื้อหาและวิชาที่นักเรียนเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นความรู้ที่อิง
เนื้อหา ความรู้นี้เกิดจากการสะสมข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนและเป็นองค์ความรู้ที่นักเรียนสร้างขึ้นด้วย
ตนเอง

การเขียนความเข้าใจที่คงทนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ถ้าความเข้าใจที่คงทน หมายถึง สาระสำคัญของสิ่งที่จะเรียนรู้แล้ว ครูควรจะรู้ว่าสาระสำคัญ
หมายถึงอะไร คำว่า สาระสำคัญ มาจากคำว่า Concept ซึ่งนักการศึกษาของไทยแปลเป็นภาษาไทยว่า
สาระสำคัญ ความคิดรวบยอด มโนทัศน์ มโนคติ และสังกะย แต่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นิยมใช้คำ
ว่า สาระสำคัญ

สาระสำคัญเป็นข้อความที่แสดงแก่นหรือเป้าหมายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปรวม
และข้อแตกต่างเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจครอบคลุมข้อเท็จจริง กฎ ทฤษฎี ประเด็น และการสรุป
สาระสำคัญและข้อความที่มีลักษณะรวบยอดอย่างอื่น

ประเภทของสาระสำคัญ

1. ระดับกว้าง (Broad Concept)
2. ระดับการนำไปใช้ (Operative Concept หรือ Functional Concept)

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับกว้าง

— อำนาจอธิปไตย คือ อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับนำไปใช้

— อำนาจอธิปไตย คือ อำนาจสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ แบ่งเป็น 3 อำนาจ ได้แก่ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ

แนวทางการเขียนสาระสำคัญ

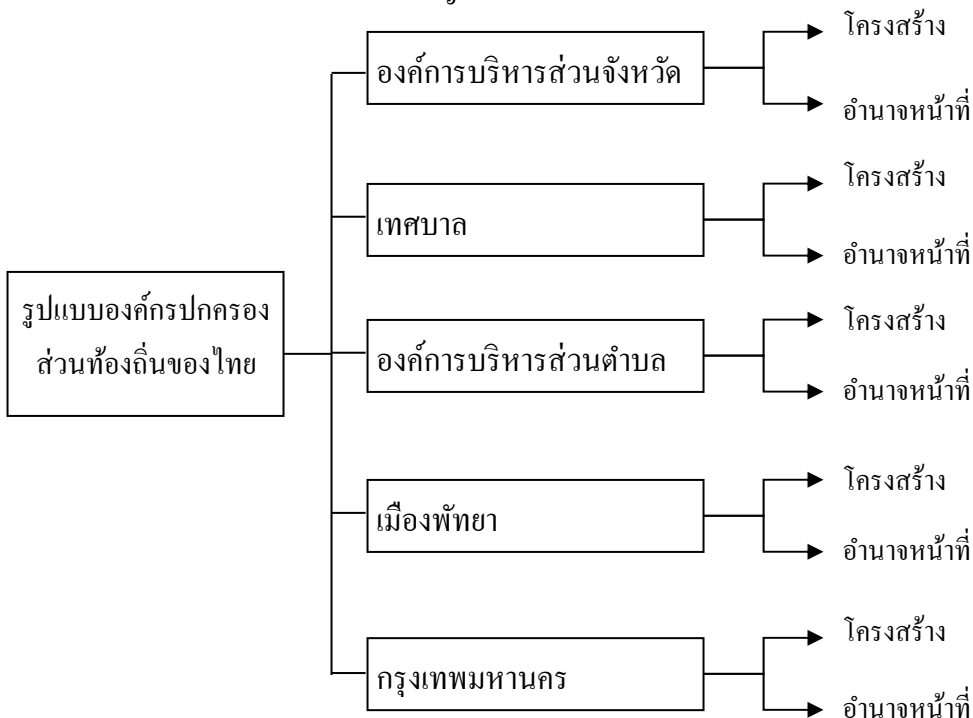
1. ให้เขียนสาระสำคัญของทุกเรื่อง โดยแยกเป็นข้อ ๆ (จำนวนข้อของสาระสำคัญจะเท่ากับจำนวนเรื่อง)

2. การเขียนสาระสำคัญที่ดีควรเป็นสาระสำคัญระดับการนำไปใช้

3. สาระสำคัญต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน เพราะหากขาดส่วนใดไปแล้วจะทำให้ นักเรียนรับสาระสำคัญที่คิดไปทันที

4. การเขียนสาระสำคัญที่จะให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ วิธีการหนึ่ง คือ การเขียนแผนผัง สาระสำคัญ

ตัวอย่างการเขียนแผนผังสาระสำคัญ

สาระสำคัญของรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมี 5 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และ กรุงเทพมหานคร แต่ละรูปแบบมีโครงสร้างและอำนาจหน้าที่เป็นของตนเอง

5. การเขียนสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใดควรเขียนลักษณะเด่นที่มองเห็นได้หรือนึกได้ออกมาเป็นข้อ ๆ แล้วจำแนกลักษณะเหล่านั้นเป็นลักษณะจำเพาะและลักษณะประกอบ

6. การเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญ ควรใช้ภาษาที่มีการจัดกลาอย่างดี เลี่ยงคำที่มีความหมายกำกวมหรือฟุ่มเฟือย

ตัวอย่างการเขียนสาระสำคัญ เรื่อง รัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ	ลักษณะจำเพาะ	ลักษณะประกอบ
บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	-	✓
เป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐ	✓	
ใช้หลักจารีตประเพณี		✓
เป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	✓	-
กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดระเบียบปกครองภายในรัฐ	✓	-
กฎหมายอื่นจะขัดหรือแย้งมิได้	✓	-

สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ: รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองรัฐ กฎหมายอื่นจะขัดหรือแย้งมิได้ กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดระเบียบปกครองภายในรัฐ และเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รัฐธรรมนูญของบางรัฐจะบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ในบางรัฐอาจจะใช้หลักจารีตประเพณี

ขั้นที่ 2 กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

เมื่อครูกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไป ขอให้ครูตอบคำถามสำคัญ ต่อไปนี้

- นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะใด จึงทำให้ครูทราบว่า นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้แล้ว
- ครูมีหลักฐานหรือใช้วิธีการใดที่สามารถระบุได้ว่านักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design เน้นให้ครูรวบรวมหลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จำเป็นและมีหลักฐานเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว ไม่ใช่เรียนแต่ให้จบตามหลักสูตรหรือเรียนตามชุดของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้เท่านั้น วิธีการของ Backward Design ต้องการกระตุ้นให้ครูกิดล้วงหน้าว่า ครูควรกำหนดและรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์อะไรบ้างก่อนที่จะออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักฐานดังกล่าวควรจะเป็นหลักฐานที่สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ ที่มีประโยชน์สำหรับผู้เรียนและครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูควรใช้วิธีการวัดและประเมินแบบต่อเนื่องอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการ

ตลอดระยะเวลาที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการให้ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า *สอนไปวัดผลไป*

จึงกล่าวได้ว่า ขั้นนี้ครูควรนึกถึงพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว และเกณฑ์ที่ใช้ประเมินควรเป็นเกณฑ์คุณภาพในรูปของมิติคุณภาพ (Rubrics) อย่างไรก็ตาม ครูอาจจะมีหลักฐานหรือใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การทดสอบก่อนและหลังเรียน การสัมภาษณ์ การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติขณะเรียนรู้ประกอบด้วยก็ได้

การกำหนดภาระงานและประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

หลังจากที่ครูได้กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ครูควรกำหนดภาระงานและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

ภาระงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ลักษณะสำคัญของงานจะต้องเป็นงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบ ซึ่งเรียกว่า งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความหมายต่อผู้เรียน (Meaningful Task) นอกจากนี้งานและกิจกรรมจะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ทั้งนี้เมื่อได้ภาระงานครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ครูจะต้องนึกถึงวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีอยู่มากมายหลายประเภท ครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติ

ตัวอย่างภาระงานเรื่อง การเป็นพลเมืองดี รวมทั้งการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนดังตาราง

ตัวอย่าง ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเป็นพลเมืองดี

สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 : เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ภาระงาน/ ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล			กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
			วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์		
1. บอกความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้ 2. บอกวิธีการที่แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นได้	1. การเป็นพลเมืองดี 2. บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ	1. อภิปรายเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี 2. ระดมความคิดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ	1. การอภิปราย 2. ตรวจผลงาน 3. สังเกตการทำงานกลุ่ม	1. แบบบันทึกผลการอภิปราย 2. แบบประเมินผลงาน 3. แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	เกณฑ์คุณภาพ 4 ระดับ เกณฑ์คุณภาพ 4 ระดับ เกณฑ์คุณภาพ 4 ระดับ	1. การแบ่งกลุ่ม 2. การอภิปราย 3. การระดมความคิด 4. การนำเสนอผลงาน 5. การบันทึกผล	1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2. ภาพคนในชุมชนช่วยกันขุดลอกคูคลองหรือภาพนักเรียนเข้าแถวซื้ออาหาร 3. แบบบันทึกผลการอภิปราย 4. แบบบันทึกการระดมความคิด 5. ใบงานเรื่อง การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี 6. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 9. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 10. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

ความเข้าใจที่คงทนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถ 6 ประการ ได้แก่

1. **การอธิบาย ชี้แจง** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการอธิบายหรือชี้แจงในสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้อง มีเหตุมีผล และเป็นระบบ

2. **การแปลความและตีความ** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการแปลความและตีความได้อย่างมีความหมาย ตรงประเด็น กระชับ ชัด และทะลุปรุโปร่ง

3. **การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ และคล่องแคล่ว

4. **การมีมุมมองที่หลากหลาย** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีมุมมองที่น่าเชื่อถือ เป็นไปได้ มีความลึกซึ้ง เจ่มชัด และแปลกใหม่

5. **การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความละเอียดรอบคอบ เปิดเผย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ระมัดระวังที่จะไม่ให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อผู้อื่น

6. **การรู้จักตนเอง** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความตระหนักรู้ สามารถประมวลผลข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย ปรับตัวได้ รู้จักใคร่ครวญ และมีความเฉลียวฉลาด

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญ ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและ ประสพการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและ ลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่าง สร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้ อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันใน สังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่าง

เหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

นอกจากสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กล่าวแล้วข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	5. อยู่อย่างพอเพียง
2. ซื่อสัตย์สุจริต	6. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. มีวินัย	7. รักความเป็นไทย
4. ใฝ่เรียนรู้	8. มีจิตสาธารณะ

ดังนั้นการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกวิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ นั้น ครูควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน 6 ประการตามแนวคิด Backward Design สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้ภาระงาน วิธีการ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ครอบคลุมสิ่งที่สะท้อนผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward design ในขั้นที่ 2 นี้ ครูจะต้องคำนึงถึงภาระงาน วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง ความเชื่อถือได้ มีประสิทธิภาพ ตรงกับสภาพจริง มีความยืดหยุ่น และให้ความสบายใจแก่นักเรียนเป็นสำคัญ

ขั้นที่ 3 วางแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว ขั้นตอนต่อไปครูควรนึกถึงกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะจัดให้แก่ นักเรียน การที่ครูจะนึกถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียนได้นั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญ ต่อไปนี้

— ถ้าครูต้องการจะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งเกิดเป็นความเข้าใจที่คงทนต่อไปนั้น ครูสามารถใช้วิธีการง่าย ๆ อะไรบ้าง

— กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยเป็นสื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นมีอะไรบ้าง

— สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและดีที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานของหลักสูตรมีอะไรบ้าง

— กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ควรจัดกิจกรรมใดก่อนและควรจัดกิจกรรมใดภายหลัง

— กิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามแนวคิด Backward Design นั้น วิกกินส์และแม็คไทได้เสนอแนะให้ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของ **WHERE TO** (ไปที่ไหน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ นั่นจะต้องช่วยให้นักเรียนรู้ว่าหน่วยการเรียนรู้จะดำเนินไปในทิศทางใด (Where) และสิ่งที่คาดหวังคืออะไร (What) มีอะไรบ้าง ช่วยให้ผู้ทราบว่ามีพื้นฐานและความสนใจอะไรบ้าง (Where)

H แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรดึงดูดความสนใจนักเรียนทุกคน (Hook) ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้ (Hold) และใช้สิ่งที่นักเรียนสนใจเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรส่งเสริมและจัดให้ (Equip) นักเรียนได้มีประสบการณ์ (Experience) ในแนวคิดหลัก/ความคิดรวบยอด และสำรวจ รวมทั้งวินิจฉัย (Explore) ในประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

R แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดทบทวน (Rethink) ปรับ (Revise) ความเข้าใจในความรู้และงานที่ปฏิบัติ

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมิน (Evaluate) ผลงานและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

T แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรออกแบบ (Tailored) สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน

O แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เป็นระบบ (Organized) ตามลำดับการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เริ่มแรกและตลอดไป ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การลำดับบทเรียน รวมทั้งสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อครูได้มีการกำหนดผลลัพธ์ปลายทาง หลักฐาน และวิธีการวัดและประเมินผลที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ถ้าครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะช่วยทำให้การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่า ขั้นตอนในการค้นหาสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรม การเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างและสรุปเป็นความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญของสาระที่เรียนรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถ่องแท้ รวมทั้งความรู้สึกและค่านิยมที่ดีไปพร้อม ๆ กับทักษะความชำนาญ

Backward Design Template

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
1. _____	
2. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่จะนำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
1.1 _____	
1.2 _____	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
1) _____	1) _____
2) _____	2) _____
3. สิ่งที่น่าประเมิน	
3.1 _____	
3.2 _____	
3.3 _____	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงมาจากการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design เขียนโดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน... (ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง... (ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

สาระที่... (ระบุสาระที่ใช้จัดการเรียนรู้)

ชั้น... (ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่... (ระบุลำดับที่และชื่อของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา... (ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ 1 แผน)

สาระสำคัญ... (เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี... (ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้... กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยด้านความรู้ (Knowledge: K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A) และด้านทักษะ/กระบวนการ (Performance: P)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้... ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน

สาระการเรียนรู้... (ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวเรื่องก็ได้)

แนวทางบูรณาการ... (เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้และการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้)

กิจกรรมเสนอแนะ... (ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้... (ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้... (ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ในส่วนของการเขียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ให้ครูที่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้นำขั้นตอนหลักของเทคนิค วิธีการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การเรียนแบบแก้ปัญหา การศึกษาเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ การฝึกปฏิบัติ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ มาเขียนในขั้นสอน โดยให้คำนึงถึงธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้

การใช้แนวคิดของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของ ~~ฉบับ~~ ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

4. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้–การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 24 (2) และ (3) ได้ระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 เล่มนี้ จึงยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องหรือประเด็นที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวม เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้แนะหรือถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมชุดนี้จึงได้นำเสนอทฤษฎีและเทคนิควิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning – BBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลการวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึงโครงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามขั้นของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning – PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของครู ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาลำดับต่อไป

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนางานของนักเรียน ทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวา บนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่งหมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ภายใต้อาณาจักรของวัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งสติปัญญาและความถนัดร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม และร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด 6 ใบ (Six Thinking Hats) ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบ หรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้สืบสวนสอบสวน (Inquiry Process) เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ โดยนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเอง คิดค้น สืบเสาะ แก้ปัญหาหรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้หรือสงสัย ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงาน และรู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นการสอนด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience Learning) เป็นการจัดกิจกรรม หรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ

การเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

การเรียนรู้จากเกมจำลองสถานการณ์ (Simulation Gaming) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายกับการแสดงบทบาทสมมติ แต่เป็นการให้เล่นเกมจำลองสถานการณ์ โดยครูนำสถานการณ์จริงมาจำลองไว้ในห้องเรียน โดยการกำหนดกฎ กติกา และเงื่อนไขสำหรับเกมนั้น ๆ แล้วให้นักเรียนไปเล่นเกมหรือกิจกรรมในสถานการณ์จำลองนั้น

การจัดการเรียนรู้แบบกลับด้านชั้นเรียน (Flipped Classroom) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดที่ว่า เรียนที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน เป็นการกลับมุมมองจากการให้บทบาทและความสำคัญที่ครูไปให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จากเดิมสิ่งที่ทำในชั้นเรียนนำไปทำที่บ้าน และนำสิ่งที่

มอบหมายให้ทำที่บ้านมาทำในชั้นเรียน โดยครูคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตอบข้อสงสัยในระหว่างการทำงาน/กิจกรรมของนักเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้ต้องจัดควบคู่กับการวัดและการประเมินผลตามภาระงาน/ชิ้นงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้เสนอการวัดและประเมินผลครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ เน้นวิธีการวัดที่หลากหลายตามสถานการณ์จริง การดูร่องรอยต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการดูกระบวนการทำงาน และผลผลิตของงาน โดยออกแบบการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ พร้อมแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูไว้พร้อม ทั้งนี้ครูอาจเพิ่มเติมโดยการออกแบบการวัดและประเมินด้วยมิตินภาพ (Rubrics)

5. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีกับสาระการเรียนรู้ ในหน่วยการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัดชั้นปี หน่วยการเรียนรู้	สาระที่ 2						
	มฐ. ศ 2.1				มฐ. ศ 2.2		
	1	2	3	4	1	2	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี							
1. การเป็นพลเมืองดี		●					
2. บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ		●		●			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง							
1. รัฐธรรมนูญ					●		
2. อำนาจอธิปไตย						●	
3. การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ							●
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย							
1. กฎหมายคุ้มครองเด็ก	●						
2. กฎหมายการศึกษา	●						
3. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	●						
4. กฎหมายลิขสิทธิ์	●						
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม							
1. วัฒนธรรมไทย			●				
2. ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน			●				
3. วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกัน			●				

6. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ในสังคม ม. 1

คำอธิบายรายวิชา

ส 21101

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

20 ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล กฎหมายการคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายลิขสิทธิ์ ประโยชน์ของการปฏิบัติตาม กฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดย เน้นจิตสาธารณะ

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรม ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรือ อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน วิถีปฏิบัติตนในการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ผลที่ได้ จากการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน การแบ่งอำนาจ และการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยทั้ง 3 ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน การปฏิบัติตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า ศรัทธา ยึดมั่น ชำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมดีงาม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มฐ. ส 2.1 ม. 1/1, มฐ. ส 2.1 ม. 1/2, มฐ. ส 2.1 ม. 1/3, มฐ. ส 2.1 ม. 1/4

มฐ. ส 2.2 ม. 1/1, มฐ. ส 2.2 ม. 1/2, มฐ. ส 2.2 ม. 1/3

7. โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ในสังคม ม. 1

โครงสร้างรายวิชา

ส 21101

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

20 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มฐ./ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน (100)
1	พลเมืองดี	ส 2.1 ม. 1/2 ส 2.1 ม. 1/4	4	25
2	การเมืองการปกครอง	ส 2.2 ม. 1/1 ส 2.2 ม. 1/2 ส 2.1 ม. 1/3	5	35
3	กฎหมาย	ส 2.1 ม. 1/1	4	20
4	วัฒนธรรม	ส 2.1 ม. 1/3	4	20

หมายเหตุ: ส 21101 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 จัดเวลาเรียนให้นักเรียนได้เรียนตลอดภาคเรียน เท่ากับ 20 ชั่วโมง การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียนได้กำหนดเวลาเรียนไว้ 17 ชั่วโมง เวลาปฐมนิเทศ 1 ชั่วโมง เวลาในการทดสอบกลางภาค 1 ชั่วโมง และเวลาในการทดสอบปลายภาค 1 ชั่วโมง

8. โครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
	ปฐมนิเทศ	ชั่วโมงที่ 1 ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน	
หน่วยที่ 1 พลเมืองดี (1 แผน)	แผนที่ 1 การเป็นพลเมืองดี (4 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 2 การเป็นพลเมืองดี 1. การเป็นพลเมืองดี 1.1 ความหมายและความสำคัญของเยาวชน 1.2 ความสำนึกต่อส่วนรวมหรือจิตสาธารณะ ชั่วโมงที่ 3 การเคารพกติกาของสังคม 2. บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ 2.1 การเคารพกติกาของสังคม ชั่วโมงที่ 4 การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2.2 การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม 2.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ชั่วโมงที่ 5 การรักษาสาธารณประโยชน์และการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น 2.4 การรักษาสาธารณประโยชน์ 2.5 การเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
หน่วยที่ 2 การเมืองการปกครอง (4 แผน)	แผนที่ 2 รัฐธรรมนูญ (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 6 รัฐธรรมนูญ 1. รัฐธรรมนูญ 1.1 หลักการและเจตนารมณ์ 1.2 โครงสร้างและสาระสำคัญ	
	แผนที่ 3 อำนาจอธิปไตย (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 7 การใช้อำนาจอธิปไตย 2. อำนาจอธิปไตย 2.1 การใช้อำนาจอธิปไตย	
	แผนที่ 4 การถ่วงดุลอำนาจ อธิปไตย (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 8 การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย 2.2 การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย	
	แผนที่ 5 การปฏิบัติตนตาม รัฐธรรมนูญ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 9 สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ 3. การปฏิบัติตนตามรัฐธรรมนูญ 3.1 สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ ชั่วโมงที่ 10 หน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ 3.2 หน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		ชั่วโมงที่ 11 การทดสอบกลางภาค	ปรับเปลี่ยนชั่วโมง ทดสอบตามความ เหมาะสม
หน่วยที่ 3 กฎหมาย (4 แผน)	แผนที่ 6 กฎหมายคุ้มครองเด็ก (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 12 กฎหมายคุ้มครองเด็ก 1. กฎหมายคุ้มครองเด็ก 1.1 การสงเคราะห์เด็ก 1.2 การคุ้มครองเด็ก 1.3 การปฏิบัติต่อเด็ก 1.4 การส่งเสริมความประพฤดีเด็ก 1.5 ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก	
	แผนที่ 7 กฎหมายการศึกษา (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 13 กฎหมายการศึกษา 2. กฎหมายการศึกษา 2.1 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา 2.2 ระบบการศึกษา 2.3 แนวการจัดการศึกษา 2.4 ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการศึกษา	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
	แผนที่ 8 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 14 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค 3. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค 3.1 สิทธิของผู้บริโภค 3.2 การคุ้มครองผู้บริโภค 3.3 องค์การที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค 3.4 ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	
	แผนที่ 9 กฎหมายลิขสิทธิ์ (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 15 กฎหมายลิขสิทธิ์ 4. กฎหมายลิขสิทธิ์ 4.1 ประเภทของงานลิขสิทธิ์ 4.2 การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ 4.3 การคุ้มครองลิขสิทธิ์ 4.4 อายุในการคุ้มครองลิขสิทธิ์ 4.5 การละเมิดลิขสิทธิ์ 4.6 ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์	
หน่วยที่ 4 วัฒนธรรม (3 แผน)	แผนที่ 10 วัฒนธรรมไทย (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 16 ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม 1. วัฒนธรรมไทย 1.1 ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม ชั่วโมงที่ 17 ประเภทของวัฒนธรรม 1.2 ประเภทของวัฒนธรรม	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
	แผนที่ 11 ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 18 ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน 2. ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2.1 วัฒนธรรมทางภาษา 2.2 วัฒนธรรมทางศาสนา 2.3 วัฒนธรรมการแต่งกาย 2.4 วัฒนธรรมด้านอาหาร 2.5 วัฒนธรรมด้านศิลปะและการละเล่น	
	แผนที่ 12 วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 19 วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี 3. วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี	
		ชั่วโมงที่ 20 การทดสอบปลายภาค	

ตอนที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

แผนปฐมนิเทศ

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน

รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมืองฯ

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)
2. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (ส 2.1 ม. 1/2)
3. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน (ส 2.1 ม. 1/3)
4. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (ส 2.1 ม. 1/4)
5. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป (ส 2.2 ม. 1/1)
6. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลอำนาจอริปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (ส 2.2 ม. 1/2)
7. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (ส 2.2 ม. 1/3)

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 เป็น 2 มาตรฐาน และยังได้กำหนดตัวชี้วัดชั้นปีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด

4. สาระการเรียนรู้

1. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

2. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

3. ตารางวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

4. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

5. โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

6. โครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

5. สมรรถนะของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ภาระงานรวบยอด

– การตอบคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

– การอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง ปฐมนิเทศ และข้อตกลงในการเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ในสังคม ม. 1 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

9. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

2. ครูแนะนำตนเอง แล้วให้นักเรียนแนะนำตนเองตามลำดับตัวอักษร หรือตามลำดับหมายเลขประจำตัว หรือตามแถวที่นั่ง ตามความเหมาะสม

3. ครูให้ความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม พร้อมซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

1) ทำไมเราจึงต้องเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2) เราเรียนรู้อะไรในรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

3) รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมมีความสำคัญและจำเป็นต่อเราหรือไม่ เพราะอะไร

4. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

5. ครูระบุสิ่งที่ต้องเรียนในรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 โดยใช้ข้อมูลจากหน้าสารบัญในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด จากนั้นอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องต่อไปนี (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ 1)

1) คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

2) โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1

3) โครงสร้างเวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

6. ครูบอกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 โดยสรุปว่ามีเทคนิคและวิธีการเรียนรู้อะไรบ้าง (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ 1)

7. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 (โดยใช้ข้อมูลจากตอนที่ 1) รวมทั้งเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนรู้ในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- 1) รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 มีเวลาเรียนเท่าไร
- 2) รายวิชานี้จะสอบและเก็บคะแนนอย่างไร และเท่าไร
- 3) รายวิชานี้จะตัดสินผลการเรียนอย่างไร

8. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่จะใช้ประกอบการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 โดยใช้ข้อมูลจากหน้าบรรณานุกรมในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นอกจากนี้ครูควรแนะนำแหล่งสืบค้นความรู้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เพื่อทำความเข้าใจถึงแหล่งสืบค้นความรู้แต่ละอย่าง

9. ครูสนทนากับนักเรียนและร่วมกันทำข้อตกลงในการเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 1) เวลาเรียน ต้องเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานี้ หรือไม่ขาดเรียนเกิน 3 ครั้ง กรณีป่วยต้องส่งใบลาโดยผู้ปกครองลงชื่อรับรองการลา
- 2) ควรเข้าห้องเรียนตรงเวลาและรักษามารยาทในการเรียน
- 3) เมื่อเริ่มเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังจากเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้วจะมีการทดสอบหลังเรียน
- 4) ในช่วงที่มีการฝึกปฏิบัติงาน ควรเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อม โดยจัดหาไว้ล่วงหน้า
- 5) รับผิดชอบการเรียน การสร้างชิ้นงาน และการส่งงานตามเวลาที่กำหนด
- 6) รักษาความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ทำงานทุกครั้ง

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้และแหล่งสืบค้นความรู้อื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและบันทึกผล

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

11. ครูให้นักเรียนนำประโยชน์จากการเรียนรู้เรื่อง ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ไปประพฤติดูปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นแผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

13. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับพลเมืองดีเรื่อง การเป็นพลเมืองดี เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
2. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
3. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

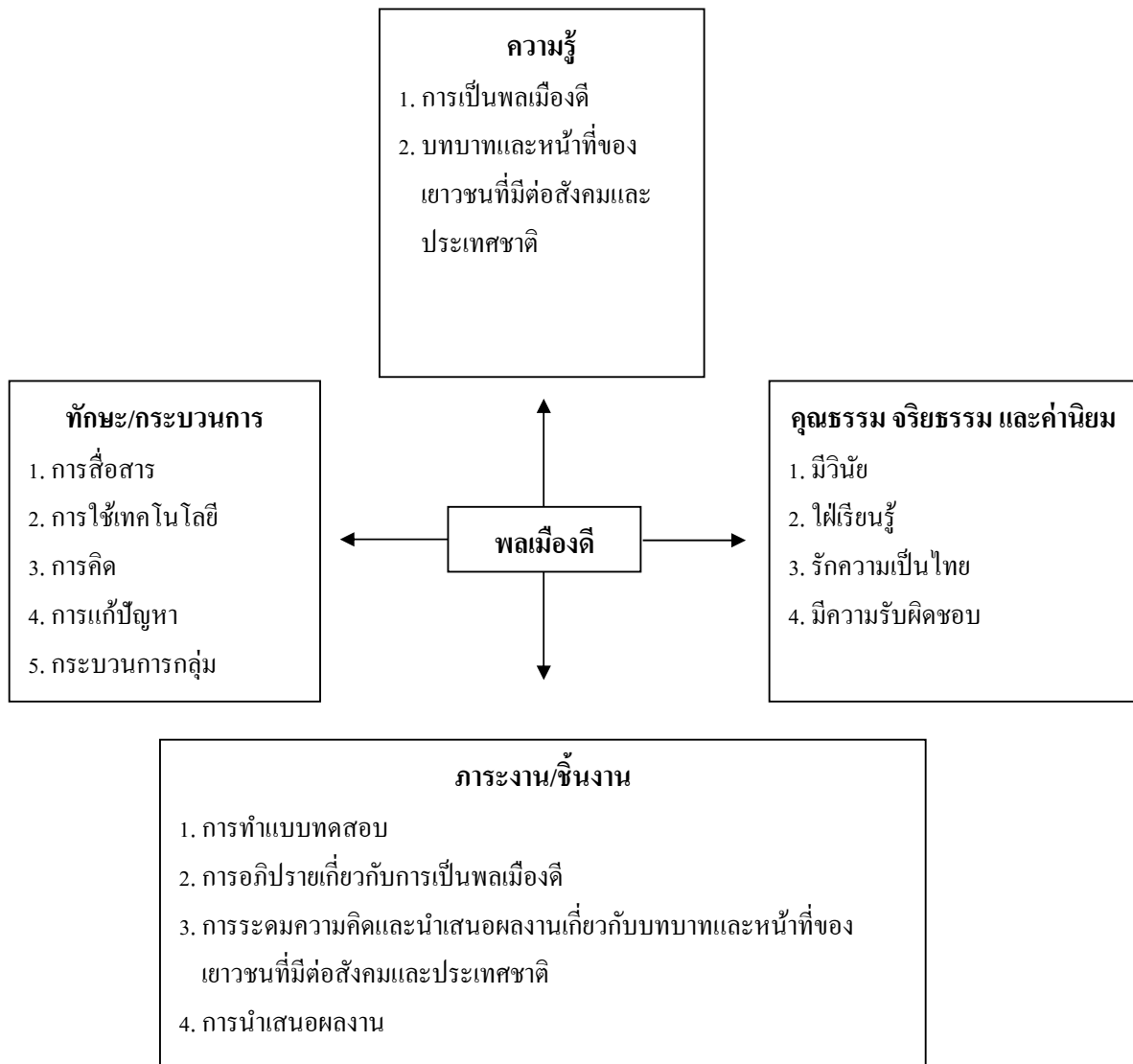
1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

พลเมืองดี

เวลา 4 ชั่วโมง

ผังโน้ตค้นเป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี 1. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (ส 2.1 ม. 1/2) 2. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (ส 2.2 ม. 1/4)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... เราสามารถทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้โดยการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสาธารณะ	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. นักเรียนจะปฏิบัติตนโดยการเคารพกติกาของสังคมได้อย่างไร 2. พลเมืองดีที่มีจิตสาธารณะมีลักษณะอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญ ได้แก่ พลเมืองดี สำนัก จิตสาธารณะ กฎหมาย 2. การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีจะต้องปฏิบัติดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และดำรงรักษาวัฒนธรรมโดยการมีจิตสาธารณะ ซึ่งได้แก่ การเคารพกติกาสังคม การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การรักษาสาธารณประโยชน์ และการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. อภิปรายความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ 2. ปฏิบัติตนในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้อย่างเหมาะสม 3. ปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 1.1 อภิปรายเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี 1.2 การระดมความคิดและนำเสนอผลงานเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ	

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1) การทำแบบทดสอบ 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่น่าประเมิน 3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การคิด การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเป็นพลเมืองดี	
เวลา 4 ชั่วโมง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การเป็นพลเมืองดี

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี **เวลา 4 ชั่วโมง**

1. สาระสำคัญ

พลเมืองดี คือ ผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและศีลธรรม มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน และมีความรู้ในเรื่องการเมือง นอกจากนี้ยังต้องมีสำนึกต่อส่วนรวมหรือจิตสาธารณะ โดยการรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติและทรัพยากรธรรมชาติ ทำกิจกรรมเพื่อสังคมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของส่วนรวม และรับรู้และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและมีการแก้ไขร่วมกัน

บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ เช่น การเคารพกติกาของสังคม การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อกิจกรรมทางสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การรักษาสาธารณประโยชน์ การเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (ส 2.1 ม. 1/2)
2. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (ส 2.2 ม. 1/4)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้ (K)
2. บอกวิธีการที่แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นได้ (K)
3. ปฏิบัติตนในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้อย่างเหมาะสม (P)
4. ปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (P)
5. เห็นความสำคัญของการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ รวมทั้งการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง การเป็นพลเมืองดี 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

1. การเป็นพลเมืองดี
2. บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	⇒	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี
การงานอาชีพฯ	⇒	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดีจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 2

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
3. ครูให้นักเรียนดูภาพคนในชุมชนช่วยกันขุดลอกคูคลองหรือภาพนักเรียนเข้าแถวซื้ออาหาร จากนั้นซักถามนักเรียนว่า จากภาพนักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับการเป็นพลเมืองดีอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนั้นครูอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากเรื่อง การเป็นพลเมืองดี ที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่าน โดยครูตอบข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม
5. ครูอธิบายความหมายและความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี จากนั้นครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการเป็นพลเมืองดีที่นักเรียนรู้จักว่ามีอะไรบ้าง
6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี แล้วบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง การเป็นพลเมืองดี
7. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียนทีละ 1 กลุ่ม
8. เมื่อนำเสนอผลการอภิปรายครบทุกกลุ่มแล้ว ครูกล่าวชมเชยนักเรียน และสรุปความรู้เพิ่มเติม
9. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า เรามีความสำนึกต่อส่วนรวมหรือจิตสาธารณะหรือไม่ อย่างไร บันทึกผล แล้วนำมาร่วมกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม
10. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า หลังจาก พ.ศ. 2558 ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ดังนั้น นอกจากเราจะเป็นพลเมืองของไทยแล้ว เรายังเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียนด้วย จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ บทบาทของเราในฐานะพลเมืองดีของประชาคมอาเซียน
11. หลังจากให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายจบแล้ว ครูสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในสมุด

12. ครูมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า ในฐานะเยาวชน เรามีบทบาทและหน้าที่ต่อสังคมและประเทศชาติอย่างไรบ้าง

ชั่วโมงที่ 3

13. ครูสนทนาซักถามความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติที่ได้รับมอบหมายให้ไปสืบค้นข้อมูลมาในประเด็นต่าง ๆ เช่น ในฐานะเยาวชน เรามีบทบาทและหน้าที่ต่อสังคมและประเทศชาติอย่างไรบ้าง

14. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

15. ครูให้นักเรียนอาสาสมัคร 3-5 คน ออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เช่น การเลือกประธานนักเรียน การรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การร่วมชมนิทรรศการเรื่องอันตรายจากยาเสพติด ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน แล้วให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวดังกล่าว

16. ครูอธิบายเพิ่มเติมและสรุปความรู้ แล้วให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

17. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ในหัวข้อต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 การเคารพกติกาสังคม

กลุ่มที่ 2 การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม

กลุ่มที่ 3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลุ่มที่ 4 การรักษาสาธารณประโยชน์

กลุ่มที่ 5 การเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

โดยหลังจากที่อภิปรายจบ ให้แต่ละกลุ่มเตรียมตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน

18. ครูให้กลุ่มที่ 1 ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็น

ชั่วโมงที่ 4

19. ครูอธิบายทบทวนความรู้เกี่ยวกับการเคารพกติกาสังคมให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อธิบาย

20. ครูให้กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานที่แต่ละกลุ่ม โดยหลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานจบ ครูเปิดโอกาสให้เพื่อนกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็น

21. ครูมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรักษาสาธารณประโยชน์และการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ 5

22. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากเรื่องที่เตรียมมอบหมายให้ไปสืบค้นข้อมูลมา โดยครูตอบข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม

23. ครูให้กลุ่มที่ 4 และกลุ่มที่ 5 ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานที่ละกลุ่ม โดยหลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานจบ ครูเปิดโอกาสให้เพื่อนกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็น

24. หลังจากที้นำเสนอผลงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติที่ได้ช่วยกันระดมความคิด จากนั้นให้นักเรียนสรุปลงในแบบบันทึกการระดมความคิดเรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

25. ครูอธิบายหรือให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียนซึ่งถือเป็นกติกาสังคมของอาเซียนอย่างหนึ่ง จากนั้นครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน สรุป แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

26. ครูอธิบายเชื่อมโยงเกี่ยวกับทรัพยากรสำคัญของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ ในฐานะที่เป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนคนหนึ่ง เราจะช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของอาเซียนได้อย่างไร ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในสมุด

27. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า ในฐานะเยาวชนเราจะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้อย่างไรบ้าง หลังจากทีนักเรียนอภิปรายจบ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในสมุด

28. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

29. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) นักเรียนคิดว่า จิตสาธารณะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างไรบ้าง
- 2) หากเราไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะได้รับผลอย่างไร
- 3) นักเรียนคิดว่า ปัจจุบันวัยรุ่นไทยแต่งกายเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยหรือไม่ อย่างไร
- 4) เพราะอะไรสมาชิกของสังคมจึงต้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ
- 5) ปัจจุบันน้ำมันเชื้อเพลิงมีปริมาณน้อยลงและมีราคาแพง นักเรียนคิดว่าเราจะใช้อะไรมาทดแทนพลังงานชนิดนี้ได้บ้าง

30. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

31. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

32. ครูแนะนำให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเรื่อง การเป็นพลเมืองดี เพื่อเผยแพร่ความรู้ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 5 สรุป

33. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การเป็นพลเมืองดี โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

34. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน พร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

35. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการของนักเรียน

36. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง เรื่อง รัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่า รัฐธรรมนูญคืออะไร มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการปกครองของไทยอย่างไรบ้าง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่องการเมืองการปกครอง และนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน จากนั้นร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

2. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM Education) จากสถานการณ์เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โดยใช้ข้อมูลจากคู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ภาพคนในชุมชนช่วยกันขุดลอกคูคลองหรือภาพนักเรียนเข้าแถวซื้ออาหาร
3. แบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง การเป็นพลเมืองดี
4. แบบบันทึกการระดมความคิดเรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ
5. ใบงานเรื่อง การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
6. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

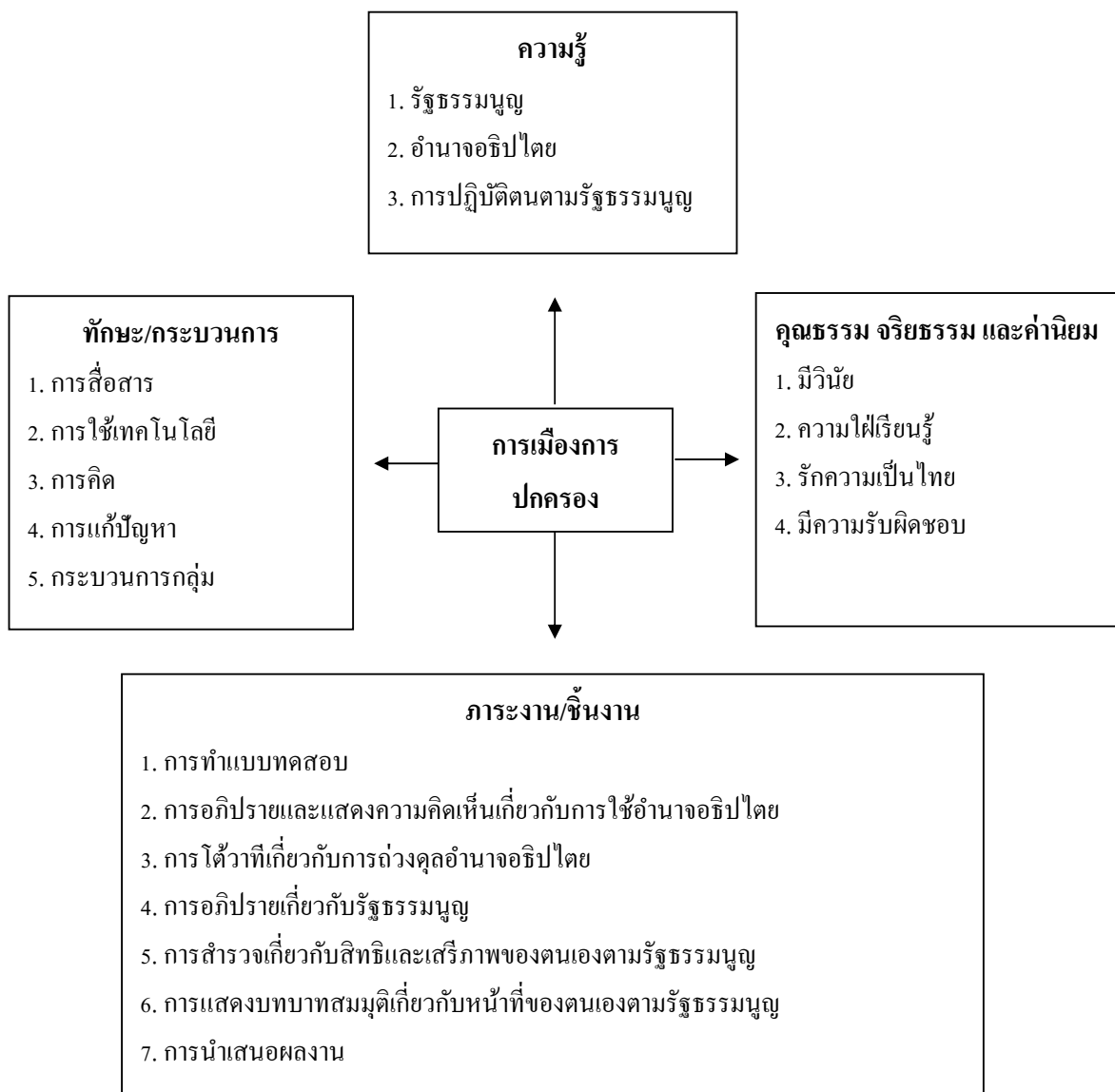
1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การเมืองการปกครอง

เวลา 5 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี 1. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป (ส 2.2 ม. 1/1) 2. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอริปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (ส 2.2 ม. 1/2) 3. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (ส 2.2 ม. 1/3)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. อำนาจอธิปไตย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ อำนาจอธิปไตย นิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ อำนาจทั้ง 3 ด้านนี้จะมีการตรวจสอบ ควบคุม และถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันมิให้ใช้อำนาจเกินขอบเขต 2. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กำหนดระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดในรัฐ เช่น กำหนดระบอบการปกครอง กำหนดรูปแบบและการใช้อำนาจอธิปไตย กำหนดเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชน 3. ประชาชนชาวไทยทุกคนต้องปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคง	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. อำนาจอธิปไตยมีความสำคัญอย่างไร 2. รัฐธรรมนูญมีประโยชน์ต่อเราอย่างไรบ้าง 3. การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญก่อให้เกิดผลอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญ ได้แก่ รัฐธรรมนูญ อำนาจอธิปไตย สิทธิ เสรีภาพ อำนาจตุลาการ หน้าที่พระราชบัญญัติ 2. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ปกครองประเทศ กฎหมายใดจะขัดหรือแย้งมิได้	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. วิเคราะห์ความสำคัญของอำนาจอธิปไตยและการใช้อำนาจอธิปไตย 2. อธิบายบทบาทการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 3. อภิปรายความสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่ง

รัฐธรรมนูญของไทยมีหลักการและเจตนารมณ์เพื่อให้บรรลุในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยเป็นสำคัญ โครงสร้างรัฐธรรมนูญส่วนใหญ่กล่าวเกี่ยวกับเรื่อง รูปแบบของรัฐ อำนาจอธิปไตย ประมุขของรัฐ สิทธิและเสรีภาพ 3. อำนาจอธิปไตย คือ อำนาจสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศแบ่งเป็น 3 อำนาจ คือ อำนาจนิติบัญญัติใช้ผ่านทางรัฐสภา อำนาจบริหารใช้ผ่านทางรัฐบาล และอำนาจตุลาการใช้ผ่านทางศาล อำนาจทั้ง 3 นี้จะมีการตรวจสอบ ควบคุม และถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน เพื่อป้องกันมิให้องค์กรที่ใช้อำนาจนี้ใช้อำนาจเกินขอบเขต 4. ประชาชนชาวไทยทุกคนต้องปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ทั้งในเรื่องของสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลหรือสื่อมวลชน ส่วนหน้าที่ของประชาชนชาวไทยที่กำหนดไว้มีหลายด้าน เช่น การรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย การป้องกันประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ และปฏิบัติตามกฎหมาย การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน 4. สืบค้นและแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 1.1 การอภิปรายเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 1.2 อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย 1.3 ได้ว่าที่เกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย 1.4 สืบค้นเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ 1.5 แสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ	

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1) การทำแบบทดสอบ 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 4) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 5) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่น่าประเมิน 3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การคิด การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 รัฐธรรมนูญ	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การใช้อำนาจอธิปไตย	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ	เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รัฐธรรมนูญ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีหลักการและเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยแบ่งโครงสร้างออกเป็น 15 หมวด ประกอบด้วย บททั่วไป พระมหากษัตริย์ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หน้าที่ของชนชาวไทย แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐสภา การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน การเงิน การคลัง และงบประมาณ คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรตามรัฐธรรมนูญ การตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ การปกครองส่วนท้องถิ่น และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันโดยสังเขป (ส 2.2 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักการ แผนเจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ (K)
2. ตระหนักในความสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (A)
3. วิเคราะห์หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง รัฐธรรมนูญ 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

• รัฐธรรมนูญ

1. หลักการและเจตนารมณ์
2. โครงสร้างและสาระสำคัญ

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 6

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเรื่อง รัฐธรรมนูญ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น
 - 1) รัฐธรรมนูญคืออะไร
 - 2) กฎหมายต่าง ๆ จะขัดต่อรัฐธรรมนูญได้หรือไม่ เพราะอะไร
 - 3) รัฐธรรมนูญมีหลักการและเจตนารมณ์อย่างไร
 - 4) เราจำเป็นต้องรู้เรื่องรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร
4. ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

5. ครูขออาสาสมัครนักเรียนให้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง รัฐธรรมนูญ ที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่านมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม
6. ครูอธิบายความหมายและความสำคัญของรัฐธรรมนูญ
7. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็น
 - 1) เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ
 - 2) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีหลักการและเจตนารมณ์ว่าอย่างไร
 - 3) หลักประเพณีการปกครองเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญอย่างไร
 - 4) โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญโดยทั่วไปมีอะไรบ้าง
 - 5) รัฐธรรมนูญของประเทศที่เป็นประชาธิปไตยส่วนใหญ่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องสิทธิและเสรีภาพไว้อย่างไรบ้าง
8. การรู้โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญมีความสำคัญต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร
8. ครูให้แต่ละกลุ่มเขียนคำตอบลงในกระดาษแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ ให้นำผลงานติดบอร์ดไว้ แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

9. ครูอธิบายเชื่อมโยงว่า ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย มี 7 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ส่วน 3 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ไม่ได้ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ที่ปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ลาวและเวียดนามที่ปกครองในระบอบสังคมนิยม จากนั้นครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–7 คน แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้ารัฐธรรมนูญของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย กลุ่มละ 1 ประเทศ สรุปเป็นรายงานสั้น ๆ แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

10. ครูอธิบายเชื่อมโยงว่า กฎบัตรอาเซียนเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร เพื่อให้อาเซียนสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า กฎบัตรอาเซียนและรัฐธรรมนูญมีความคล้ายคลึงกันอย่างไร หลังจากให้นักเรียนอภิปรายจบ ครูสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในสมุด

11. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

12. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น นโยบายเรียนฟรี เรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญในหมวดใดมากที่สุด เพราะอะไร

13. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง รัฐธรรมนูญ

14. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

15. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

ขั้นที่ 5 สรุป

16. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง รัฐธรรมนูญ โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

17. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่า อำนาจอธิปไตยคืออะไร และประกอบด้วยอำนาจใดบ้าง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนทำแผ่นพับเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญเพื่อเผยแพร่ความรู้

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่อง รัฐธรรมนูญ
2. แบบทดสอบก่อนเรียน
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตใน
สังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

การใช้อำนาจอธิปไตย

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อำนาจอธิปไตย คือ อำนาจสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ โดยแยกใช้ออกเป็น 3 อำนาจ คือ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (ส 2.2 ม.1/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของอำนาจอธิปไตยได้ (K)
2. เห็นคุณค่าของอำนาจอธิปไตยและการใช้อำนาจอธิปไตย (A)
3. วิเคราะห์ความสำคัญของอำนาจอธิปไตยและการใช้อำนาจอธิปไตย (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง การใช้ อำนาจอธิปไตย 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- อำนาจอธิปไตย
 - การใช้อำนาจอธิปไตย

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย
 ภาษาอังกฤษ ➡ ออกแบบแผนที่ความคิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 7

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูให้นักเรียนดูภาพผู้พิพากษาศดสินคดี แล้วซักถามนักเรียนว่า จากภาพนักเรียนคิดว่ากิจกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอำนาจอธิปไตยอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตยที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าและแสดงความคิดเห็นมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม
5. ครูอธิบายเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย แล้วสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อธิบาย
6. ครูสรุปความรู้ แล้วให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด
7. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย โดยครูแจ้งหัวข้อ วัตถุประสงค์ และรูปแบบการอภิปรายให้นักเรียนทราบ โดยเขียนลงบนกระดานหรือแผ่นใสให้นักเรียนดู

หัวข้ออภิปราย: การใช้อำนาจอธิปไตย

ประเด็น: 1) อำนาจอธิปไตยมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างไร

2) ใครเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย และมีองค์กรใดบ้างที่เป็นผู้ใช้อำนาจ

วัตถุประสงค์ของการอภิปราย: เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย

8. ครูให้นักเรียนดำเนินการอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนด ในขณะที่นักเรียนดำเนินการอภิปราย ครูคอยสังเกตและกระตุ้นให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่
9. หลังจากให้นักเรียนอภิปรายจบ ครูสรุปความรู้ แล้วให้นักเรียนบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง การใช้อำนาจอธิปไตย
10. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
11. ครูอธิบายว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศต่างก็มีอำนาจอธิปไตยเช่นเดียวกับไทย จากนั้นมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ สรุปผล แล้วนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

12. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นว่า ประชาชนสามารถแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้อย่างไรบ้าง
13. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

14. ครูแนะนำให้นักเรียนทำแผนพับเรื่อง การใช้อำนาจอธิปไตย เพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

15. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การใช้อำนาจอธิปไตย โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

16. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย เป็น การบ้านเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง การใช้อำนาจอธิปไตย จากนั้น ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพผู้พิพากษาศักดินคดี
2. แบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง การใช้อำนาจอธิปไตย
3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
6. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

การถ่วงดุลอำนาจอริปไตย

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง **เวลา 1 ชั่วโมง**

1. สาระสำคัญ

การถ่วงดุลอำนาจอริปไตยมีขึ้นเพื่อให้องค์กรที่ใช้อำนาจอริปไตยซึ่งประกอบด้วยอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจอธิปไตย และอำนาจตุลาการ ตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน เพื่อควบคุมมิให้มีการใช้อำนาจของตนเกินขอบเขต จนอาจจะเกิดผลเสียต่อประเทศชาติได้

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอริปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (ส 2.2 ม.2/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายบทบาทการถ่วงดุลอำนาจอริปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ (K)
2. ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องมีการถ่วงดุลอำนาจอริปไตยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (A)
3. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลอำนาจอริปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง การถ่วงดุลอำนาจอริปไตย 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การถ่วงดุลอำนาจอริปไตย

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย
การงานอาชีพฯ	➡	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 8

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพการอภิปรายในสภา แล้วซักถามนักเรียนว่า กิจกรรมในภาพนี้นักเรียนเคยเห็นหรือไม่ ทำกันอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนั้นครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากเรื่อง การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย ที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลมา โดยครูตอบข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม
4. ครูอธิบายเกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อธิบาย
5. ครูให้นักเรียนจัดโต๊ะเก้าอี้ในหัวข้อ ถ้าไม่มีการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยจะเป็นอย่างไร
6. หลังจากที่นั่งนักเรียนได้วาทิจบ ครูสรุปผลการโต้วาที แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้
7. ครูให้นักเรียนค้นหาข่าวเกี่ยวกับการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลจากหนังสือพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ต แล้วนำมาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

8. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3–5 คน แต่ละกลุ่มสืบค้นข่าวเกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน สรุปข่าว แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

9. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย ในแบบฝึกทักษะ รายวิชา พื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

11. ครูให้นักเรียนนำเสนอประโยชน์จากการเรียนเรื่อง การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย ไปจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้อื่น

ขั้นที่ 5 สรุป

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การการถ่วงดุลอำนาจอริปไตย โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

13. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญเป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการถ่วงดุลอำนาจอริปไตย แล้วนำผลการศึกษามาจัดทำเป็นรายงาน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพการอภิปรายในสภา
2. แบบบันทึกความรู้
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____	
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____	
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____	
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____	
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

การปฏิบัติตนตามรัฐธรรมนูญ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้อย่างมากมาย นอกจากนี้ ยังมีบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ที่ประชาชนชาวไทยต้องปฏิบัติไว้ ได้แก่ การรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การป้องกันประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ และปฏิบัติตนตามกฎหมาย การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การพัฒนาประเทศ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งในฐานะที่เป็นชาวไทยจะต้องปฏิบัติตนตามบทบัญญัติเหล่านี้เพื่อที่จะทำให้สังคมและประเทศชาติสงบสุขและเจริญก้าวหน้า

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (ส 2.2 ม. 1/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีการปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้ (K)
2. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (A)
3. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้อย่างเหมาะสม (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนตามรัฐธรรมนูญ 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ
 1. สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ
 2. หน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 9

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนออกมาอ่านข่าวที่เตรียมมาให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าว จากนั้นครูอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูตรวจผลงานของนักเรียน โดยสุ่มเลือกนักเรียนเจ้าของผลงานให้ออกมาอ่านเรื่อง สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ ที่ได้รับมอบหมายให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูคอยแนะนำและเสริมความรู้
4. ครูอธิบายสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและสิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญให้นักเรียนฟัง
5. ครูให้นักเรียนสำรวจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - 1) สิทธิและเสรีภาพที่คนไทยได้รับตามรัฐธรรมนูญมีอะไรบ้าง
 - 2) การรู้สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญมีผลดีต่อตนเองหรือไม่ อย่างไร
 - 3) ถ้าเราไม่รู้สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญจะเป็นอย่างไร
 แล้วบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลการสำรวจเรื่อง สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ แล้วนำเสนอสรุป

6. ครูให้นักเรียนจับคู่ค้นหาข้อมูลข่าวที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตประจำวันจากหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต กลุ่มละ 1 เรื่อง

7. ครูสุ่มนักเรียน 3 คู่ เพื่อออกมาเล่าว่า ข่าวที่ค้นหามาเป็นเรื่องอะไร มีสาระสำคัญอะไรบ้าง ข่าวดังกล่าวมีประโยชน์อย่างไรบ้าง และการเลือกรับและใช้ข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมทำได้อย่างไร เมื่อออกมาเล่าครบทุกคู่แล้วครูอธิบายและสรุปเพิ่มเติม

8. ครูอธิบายเชื่อมโยงว่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน เราในฐานะพลเมืองไทยจึงมีสถานะเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียนด้วย ดังนั้น เราจึงมีสิทธิและเสรีภาพในฐานะของพลเมืองประชาคมอาเซียน จากประเด็นนี้ ให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของพลเมืองประชาคมอาเซียน สรุปผล แล้วนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

9. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ 10

10. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลมา โดยครูตอบข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม

11. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญ
12. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม แสดงบทบาทสมมุติโดย

กลุ่มที่ 1 การรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

กลุ่มที่ 2 การป้องกันประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ และปฏิบัติตามกฎหมาย

กลุ่มที่ 3 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

กลุ่มที่ 4 การพัฒนาประเทศ

กลุ่มที่ 5 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

13. หลังจากที่แสดงบทบาทสมมุติครบทุกกลุ่มแล้ว ครูกล่าวชมเชยนักเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุป โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

14. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า เราสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญได้อย่างไรบ้าง หลังจากที่นักเรียนอภิปรายจบครูสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกความรู้

15. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

16. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) นักเรียนมีสิทธิและเสรีภาพเหมือนกับประชาชนชาวไทยโดยทั่วไปหรือไม่ เพราะอะไร
- 2) นักเรียนเคยปฏิบัติหน้าที่ของชนชาวไทยในการรักษาศาสนาหรือไม่ อย่างไร
- 3) นักเรียนคิดว่า เพราะอะไรรัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของชนชาวไทย
- 4) นักเรียนคิดว่า หน้าที่ของชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญในข้อใดสำคัญที่สุด เพราะอะไร

17. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง สิทธิตามรัฐธรรมนูญ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

18. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชา พื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

19. ครูแนะนำให้นักเรียนสืบค้นความรู้เรื่อง การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ โดยยกตัวอย่างข่าวจากหนังสือพิมพ์ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 5 สรุป

20. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนตามรัฐธรรมนูญ โดยให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญเป็นแผนที่ความคิด

21. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน พร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

22. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการของนักเรียน

23. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านบททวนเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมทดสอบกลางภาคในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง การปฏิบัติตนตามรัฐธรรมนูญ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ข่าวประจำวัน
2. แบบบันทึกผลการสำรวจเรื่อง สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ
3. แบบบันทึกความรู้
4. ใบงานที่ 2 เรื่อง สิทธิตามรัฐธรรมนูญ
5. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
6. แบบทดสอบหลังเรียน
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
10. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

การทดสอบกลางภาค

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
การทดสอบกลางภาค **เวลา 1 ชั่วโมง**

ชั่วโมงที่ 11

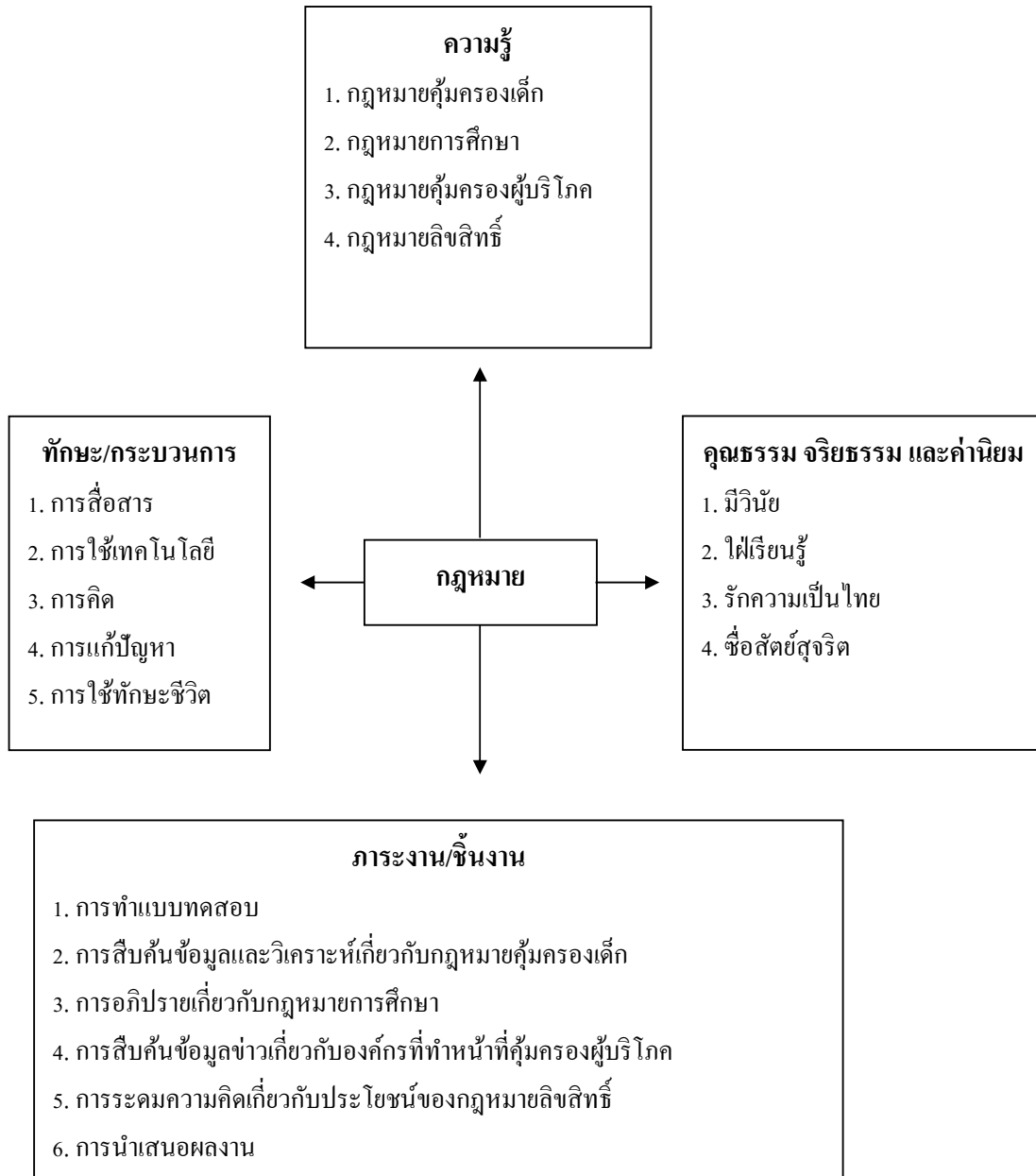
1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบกลางภาค
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านและสรุปเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

กฎหมาย

เวลา 4 ชั่วโมง

ผังโน้ตสรุปเป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี • ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. กฎหมายคุ้มครองเด็กเป็นกฎหมายที่กำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กเพื่อให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน และเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต 2. กฎหมายการศึกษาเป็นกฎหมายที่กำหนดการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นคนที่มีความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม 3. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมจากการเลือกใช้สินค้าและบริการต่าง ๆ 4. กฎหมายลิขสิทธิ์เป็นกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิของผู้ที่ผลิตผลงานต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากผลงานที่ตนสร้างสรรค์ขึ้นอย่างเป็นธรรม	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. กฎหมายคุ้มครองเด็กมีความสำคัญอย่างไร 2. กฎหมายการศึกษามีประโยชน์อย่างไร 3. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคมีความสำคัญอย่างไร 4. กฎหมายลิขสิทธิ์มีประโยชน์ต่อเราอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญ ได้แก่ ผู้ปกครอง การศึกษาตลอดชีวิต ผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ลิขสิทธิ์ โฆษณา 2. กฎหมายคุ้มครองเด็กที่กำหนดวิธีการสงเคราะห์การคุ้มครอง และการปฏิบัติต่อเด็ก รวมทั้งการส่งเสริมความประพฤติดของเด็ เพื่อให้เด็กได้รับอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม ซึ่งหากปฏิบัติตามแล้วก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. ปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็ก 2. อภิปรายกฎหมายการศึกษากับสังคมไทย 3. สืบค้นข้อมูลและเล่าข่าวเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค 4. สืบค้นข้อมูลและบอกเล่าเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์

3. กฎหมายการศึกษาได้กำหนดวิธีการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่มีคุณสมบัติพร้อมในทุกด้าน ทั้งด้านสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา และแนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งหากปฏิบัติตามแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ชุมชน และสังคม 4. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคกำหนดให้ผู้บริโภค ได้รับความเป็นธรรมจากการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ โดยได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของผู้บริโภค การคุ้มครองผู้บริโภค และองค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งหากปฏิบัติตามแล้วก็จะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น ไม่ถูกเอาเปรียบ ได้รับการชดเชยความเสียหาย ได้รับบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ 5. ลิขสิทธิ์เป็นสิทธิของผู้มีสิทธิ์ขาดในผลงาน ที่ตนได้ใช้ความรู้ ความสามารถคิดค้นขึ้นมา มีกฎหมายลิขสิทธิ์ให้การคุ้มครองสิทธิผู้สร้างสรรค์ผลงานนั้น โดยมีการกำหนดเกี่ยวกับเรื่องของลิขสิทธิ์ไว้ เช่น ประเภทของงาน ลิขสิทธิ์ การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ การคุ้มครอง ลิขสิทธิ์ และอายุในการคุ้มครองลิขสิทธิ์ ซึ่งหากเราปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ก็จะทำให้เจ้าของ ลิขสิทธิ์ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ทำให้มีแรงจูงใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานออกสู่สาธารณชน ส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับบริโภคผลงานที่มีคุณภาพมากขึ้น	
ขั้นที่ 2 การระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 1.1 สืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก 1.2 อภิปรายเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา 1.3 สืบค้นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค 1.4 ระดมความคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของกฎหมายลิขสิทธิ์	

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1) การทำแบบทดสอบ 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่น่าประเมิน 3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การคิด การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 กฎหมายคุ้มครองเด็ก	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 กฎหมายการศึกษา	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 กฎหมายลิขสิทธิ์	เวลา 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กฎหมายคุ้มครองเด็ก

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

กฎหมายคุ้มครองเด็กมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดูแลและคุ้มครองเด็กที่ถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติ โดยมีเนื้อหาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น การสงเคราะห์เด็ก การคุ้มครองเด็ก การปฏิบัติต่อเด็ก การส่งเสริมความประพฤติเด็ก

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็กได้ (K)
2. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็ก (A)
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็ก (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง กฎหมาย คุ้มครองเด็ก 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- กฎหมายคุ้มครองเด็ก
 1. การสงเคราะห์เด็ก
 2. การคุ้มครองเด็ก
 3. การปฏิบัติต่อเด็ก
 4. การส่งเสริมความประพฤติเด็ก
 5. ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก
ศิลปะ ➡ เล่นเกมตอบคำถามเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 12

- ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
- ครูให้นักเรียนดูภาพการใช้แรงงานเด็ก แล้วซักถามนักเรียนว่า จากภาพนักเรียนคิดว่ากิจกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกฎหมายคุ้มครองเด็กอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูตรวจผลงานของนักเรียน โดยสุ่มเลือกนักเรียนเจ้าของผลงานให้ออกมาอ่านเรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก ที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูคอยให้คำแนะนำและเสริมความรู้
 - ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก
 - ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก แล้วบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลการสืบค้นข้อมูลเรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก
 - ครูสุ่มนักเรียน 3 คู่เพื่อออกมาเล่าเรื่องที่สืบค้นมา เมื่อออกมาเล่าครบทุกคู่แล้วครูอธิบายและสรุปเพิ่มเติม
 - ครูถามคำถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - การสงเคราะห์เด็กคืออะไร
 - เมื่อเห็นเด็กถูกทารุณรัฐจะช่วยเหลือได้อย่างไร
 - เด็กทุกคนจะต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
 - กฎหมายกำหนดให้มีการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาได้กี่ลักษณะ
- อะไรบ้าง
- นักเรียนคิดว่าการมีกฎหมายคุ้มครองเด็กมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- จากนั้นให้ช่วยกันวิเคราะห์ว่า หากเราไม่มีกฎหมายคุ้มครองเด็กจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
- ครูให้แต่ละกลุ่มเขียนผลการวิเคราะห์ลงในกระดาษแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ นำผลงานติดบอร์ดไว้ แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

10. ครูอธิบายว่า พ.ศ. 2558 อาเซียนได้เข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน จากนั้นให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลและหาคำตอบว่า เสาหลักใดของประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กมากที่สุด เพราะอะไร ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษ แล้วนำเสนอ จากนั้นครูเฉลยคำตอบ พร้อมทั้งกล่าวชมเชยนักเรียนที่ตอบได้ถูกต้อง

11. ครูซักถามนักเรียนว่า ในฐานะเป็นเด็ก เราจะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันมิให้ตนเองถูกละเมิดสิทธิเด็กได้อย่างไร ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลและเขียนคำตอบลงในกระดาษ

12. ครูสุ่มนักเรียนประมาณ 5 คน ออกมานำเสนอคำตอบของตนหน้าชั้นเรียน ครูเฉลยคำตอบและสรุป พร้อมทั้งกล่าวชมเชยนักเรียน

13. ในขณะนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

14. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นว่า นักเรียนจะออกนอกบ้านตามลำพังหลังเวลา 22.00 น. ได้หรือไม่ อย่างไร

15. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

16. ครูแนะนำให้นักเรียนทำแผ่นพับเรื่อง ประโยชน์ของการมีกฎหมายคุ้มครองเด็ก เพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

17. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

18. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก จากนั้นร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน
2. ภาพการใช้แรงงานเด็ก
3. แบบบันทึกผลการสืบค้นข้อมูล เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก

4. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

7. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตใน
สังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กฎหมายการศึกษา

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

กฎหมายการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศไทยเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน สาระสำคัญที่เกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา และแนวการจัดการศึกษา

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีปฏิบัติตนตามกฎหมายการศึกษาได้ (K)
2. เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนตามกฎหมายการศึกษา (A)
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายการศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง กฎหมายการศึกษา 2. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- กฎหมายการศึกษา
 1. สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา
 2. ระบบการศึกษา
 3. แนวการจัดการศึกษา
 4. ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมายการศึกษา

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	⇒	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา
ศิลปะ	⇒	ออกแบบแผนที่ความคิดเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาและตกแต่งให้สวยงาม

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 13

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพเด็กนักเรียนกำลังเรียนหนังสือ แล้วซักถามนักเรียนว่า เด็กนักเรียนในภาพนี้กำลังทำอะไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ ครูอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูตรวจผลงานของนักเรียน โดยสุ่มเลือกนักเรียนเจ้าของผลงานให้ออกมาอ่านเรื่อง กฎหมายการศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูคอยแนะนำและเสริมความรู้
4. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง กฎหมายการศึกษา
5. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง กฎหมายการศึกษา กับสังคมไทย โดยครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการอภิปราย โดยให้นักเรียนบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง กฎหมายการศึกษา กับสังคมไทย
6. ครูอธิบายว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ให้ความสำคัญกับการศึกษามากที่สุดประเทศหนึ่ง คือ สิงคโปร์ เนื่องจากสิงคโปร์ถือว่าประชาชนเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดของประเทศ จึงได้ให้การอุดหนุนด้านการศึกษาจนเสมือนเป็นการศึกษาแบบให้เปล่า โดยโรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาล้วนเป็นโรงเรียนของรัฐหรือกึ่งรัฐ สถานศึกษาของเอกชนในสิงคโปร์มีเฉพาะในระดับอนุบาลและโรงเรียนนานาชาติเท่านั้น จากนั้นครูซักถามนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างเพียงพอแล้วหรือไม่ เพราะอะไร จากนั้นครูสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในสมุด
7. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

8. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น นักเรียนคิดว่าการศึกษาตามอัธยาศัยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ศึกษาอย่างไรบ้าง
9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

10. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเรื่อง ประโยชน์ของการมีกฎหมายการศึกษา เพื่อเผยแพร่ความรู้
ขั้นที่ 5 สรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กฎหมายการศึกษา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่
ความคิดและตกแต่งให้สวยงาม

12. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เป็น
การบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา แล้วนำผลการศึกษามาจัดทำเป็นรายงาน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพเด็กนักเรียนกำลังเรียนหนังสือ
2. แบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง กฎหมายการศึกษา กับสังคมไทย
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตใน
สังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย **เวลา 1 ชั่วโมง**

1. สาระสำคัญ

กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมจากการเลือกใช้สินค้าและบริการต่าง ๆ จากผู้ประกอบการธุรกิจ สาระสำคัญ ได้แก่ สิทธิของผู้บริโภค การคุ้มครองผู้บริโภค และองค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคได้ (K)
2. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค (A)
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง กฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภค 2. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค
 1. สิทธิของผู้บริโภค
 2. การคุ้มครองผู้บริโภค
 3. องค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค
 4. ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
การงานอาชีพ	➡	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 14

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพประชาชนเลือกซื้อสินค้า แล้วซักถามนักเรียนว่าเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนั้นครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูขออาสาสมัครนักเรียนให้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม
4. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
5. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ในการไปเลือกซื้อสินค้าด้วยตนเองหรือไปกับพ่อแม่เพื่อเลือกซื้อสินค้าว่าเลือกซื้อด้วยตนเองหรือซื้อจากการโฆษณา แล้วให้เพื่อน ๆ แสดงความคิดเห็น
6. ครูซักถามนักเรียนว่า ถ้าเราถูกเอารถเอาเปรียบจากผู้ผลิตเราควรปฏิบัติอย่างไร หรือไปร้องทุกข์ที่ใคร และหน่วยงานใด
7. ครูให้นักเรียนสืบค้นข่าวเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากหนังสือพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ต
8. ครูสุ่มนักเรียน 3–5 คน ออกมาเล่าข่าวที่ได้ค้นหามาให้เพื่อน ๆ ฟัง และเพื่อน ๆ แสดงความคิดเห็น จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนสรุปลงในแบบบันทึกความรู้
9. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า เราจะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริโภคสินค้าและบริการมิให้ถูกเอารถเอาเปรียบจากผู้ประกอบการหรือผู้จำหน่ายได้อย่างไร หลังจากให้นักเรียนอภิปรายจบ ครูสรุป แล้วให้นักเรียนบันทึกผลลงในสมุด
10. ครูให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน จากนั้นนำข้อมูลมาจัดเป็นป้ายนิเทศ

11. ในขณะนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

12. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) นอกจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่นอีกหรือไม่ที่ทำหน้าที่ให้การคุ้มครองผู้บริโภค

2) นักเรียนคิดว่าอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเหมาะสมกับการคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่ อย่างไร

13. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ในแบบฝึกทักษะ รายวิชา พื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

14. ครูให้นักเรียนทำแผนผังเรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

15. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

16. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่า เราจะปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างไรบ้าง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคแล้วนำมาร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพประชาชนเลือกซื้อสินค้าและบริการ
2. แบบบันทึกความรู้
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กฎหมายลิขสิทธิ์

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย **เวลา 1 ชั่วโมง**

1. สาระสำคัญ

กฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การคุ้มครองและให้สิทธิในงานนั้นแก่ผู้ที่สร้างสรรค์หรือผลิตผลงานออกมา รวมทั้งป้องกันมิให้ผู้ใดนำไปใช้หาผลประโยชน์แก่ตนเองโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานนั้น สาระสำคัญ ได้แก่ ประเภทของงานลิขสิทธิ์ การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ การคุ้มครองลิขสิทธิ์ และอายุในการคุ้มครองลิขสิทธิ์

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ (K)
2. เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ (A)
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- กฎหมายลิขสิทธิ์
 1. ประเภทของงานลิขสิทธิ์
 2. การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์
 3. การคุ้มครองลิขสิทธิ์
 4. อายุในการคุ้มครองลิขสิทธิ์
 5. การละเมิดลิขสิทธิ์
 6. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์
การงานอาชีพฯ	➡	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 15

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพข่าวเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์เพลงหรือสินค้าที่เป็นงานประดิษฐ์แล้วซักถามนักเรียนว่า เหตุการณ์นี้เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าว จากนั้นครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูขออาสาสมัครนักเรียนให้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ ที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่านและแสดงความคิดเห็นมา ให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม
4. ครูสนทนาซักถามกับนักเรียนเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน โดยให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดว่า การมีกฎหมายลิขสิทธิ์มีประโยชน์อย่างไรบ้าง ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียนบนกระดานแล้วนำไปติดไว้ที่บอร์ดให้เพื่อน ๆ ช่วยกันศึกษา จากนั้นครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม
6. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งติดกันสืบค้นข่าวเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์จากหนังสือพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ต 1 เรื่อง
7. ครูสุ่มนักเรียน 3 คู่ออกมาเล่าข่าวที่สืบค้นมา จากนั้นครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม
8. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลและเขียนเรียงความในหัวข้อ การละเมิดลิขสิทธิ์ในอาเซียน จากนั้นนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนวิจารณ์ผลงาน
9. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) เพราะเหตุใดกฎหมายจึงต้องให้การคุ้มครองลิขสิทธิ์แก่เจ้าของลิขสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว
 - 2) นักเรียนเคยซื้อสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ หากเคย คิดว่าการกระทำของตนเองก่อให้เกิดผลเสียอย่างไรบ้าง
11. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

- ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ไปปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

ขั้นที่ 5 สรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

14. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน พร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

15. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการของนักเรียน

16. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านและสรุปเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม เรื่อง ความหมายและความสำคัญวัฒนธรรมไทย เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

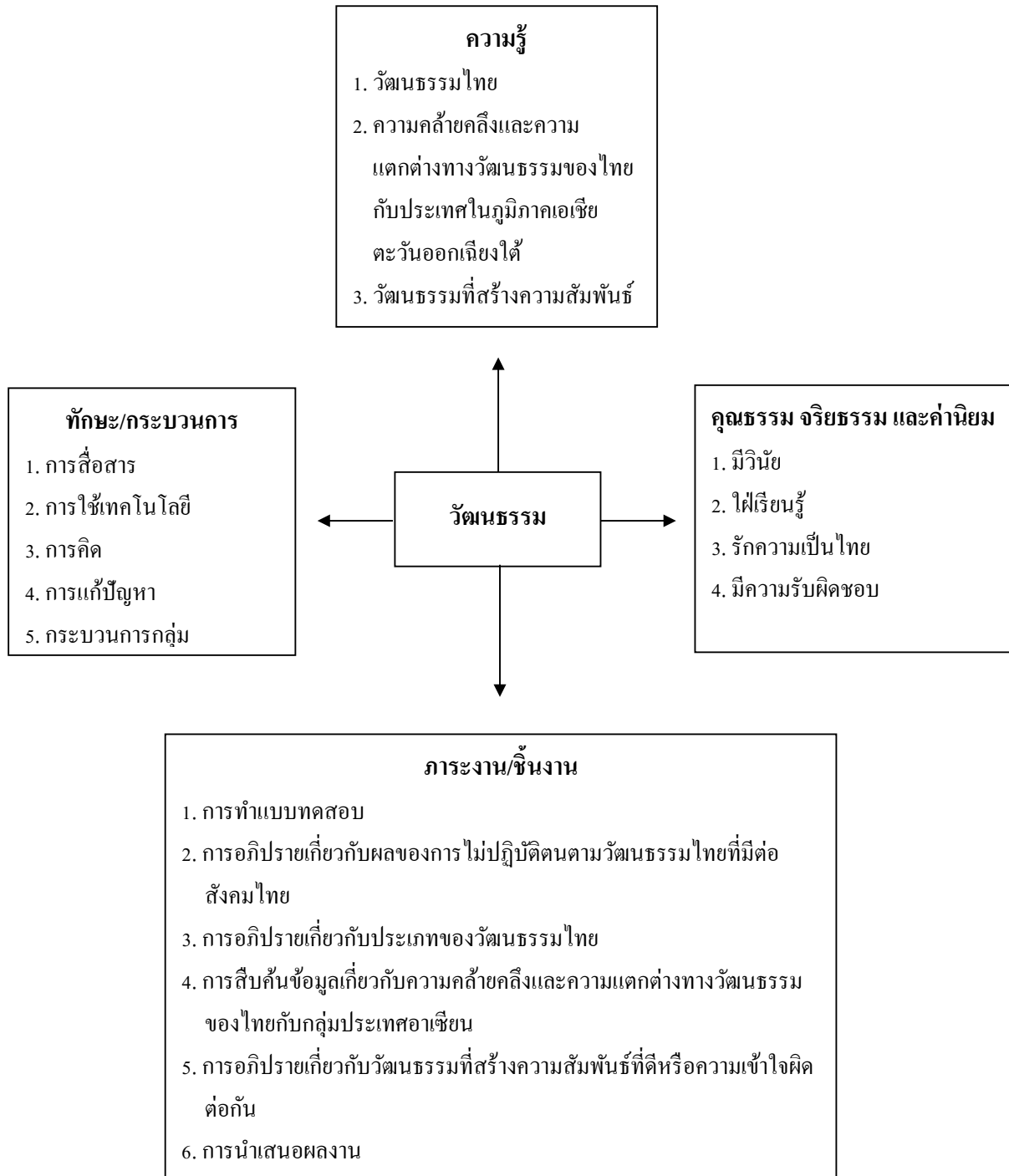
- ภาพข่าวเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์เพลงหรือสินค้าที่เป็นงานประดิษฐ์
- แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
- แบบทดสอบหลังเรียน
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

วัฒนธรรม

เวลา 4 ชั่วโมง

ผังโน้ตสรุปเป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน (ส 2.1 ม. 1/3)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... วัฒนธรรมเป็นลักษณะที่แสดงความเจริญและความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่างก็มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ซึ่งมีทั้งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันไป วัฒนธรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน - วัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างไร - แม้จะอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน แต่อาจมีวัฒนธรรมต่างกัน จะทำอย่างไรจึงจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... - คำสำคัญ ได้แก่ วัฒนธรรม วัฒนธรรมทางวัตถุ วัฒนธรรมทางจิตใจ อ้าวสาย มาเรียคลารา - วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยมีผู้แบ่งประเภทไว้หลายรูปแบบ เช่น พระยาอนุมานราชธน แบ่งไว้ 2 ประเภท ได้แก่ วัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตใจ กระทรวงวัฒนธรรม (เดิม) แบ่งไว้ 4 ประเภท ได้แก่ วัฒนธรรมทางด้านศีลธรรม เนติธรรม สหธรรม และวัตถุธรรม นอกจากนี้ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติได้แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี วัฒนธรรมทางวัตถุ วัฒนธรรมทางจิตใจ วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมทางสุนทรียะ - ประเทศในกลุ่มอาเซียนต่างก็มีวัฒนธรรมที่เป็น	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... - อธิบายความหมายและประเภทของวัฒนธรรม - ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม - วิเคราะห์ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน - อภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกันได้อย่างมีเหตุผล

เอกลักษณ์ของตนเอง วัฒนธรรมเหล่านี้มีคล้ายคลึงและแตกต่าง เช่น วัฒนธรรมทางภาษา วัฒนธรรมทางศาสนา วัฒนธรรมทางการแต่งกาย 4. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ในสังคมหนึ่งเห็นว่าดีแต่อีกสังคมหนึ่งอาจเห็นว่าไม่ดี วัฒนธรรมเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกันได้ เช่น วัฒนธรรมทางภาษา วัฒนธรรมทางจิตใจ วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบธรรมเนียมประเพณี ดังนั้น เราจะต้องเรียนรู้วัฒนธรรมเหล่านี้เพื่อที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน	
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 1.1 อภิปรายเกี่ยวกับผลของการไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยที่มีต่อสังคมไทย 1.2 อภิปรายเกี่ยวกับประเภทของวัฒนธรรมไทย 1.3 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน 1.4 อภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกัน	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1) การทำแบบทดสอบ 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่น่าประเมิน 3.1 ความเข้าใจ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การคิด การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ซื่อสัตย์สุจริต	

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 วัฒนธรรมไทย	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทย กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	เวลา 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี	เวลา 1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

วัฒนธรรมไทย

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วัฒนธรรม เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน วัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ วัฒนธรรมทางคตินิยม เนติธรรม สหธรรม วัตถุธรรม วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี วัฒนธรรมทางวัตถุ วัฒนธรรมทางจิตใจ วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมทางสุนทรียะ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน (ส 2.1 ม. 1/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายและประเภทของวัฒนธรรมไทยได้ (K)
2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย (A)
3. ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทย 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- วัฒนธรรมไทย
 1. ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม
 2. ประเภทของวัฒนธรรม

6. แนวทางการบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย
ศิลปะ ➡ ทำแผ่นพับเกี่ยวกับวัฒนธรรมกับสังคมไทย

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 16

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
3. ครูให้นักเรียนดูภาพอาหารไทย ภาพการไหว้ แล้วซักถามนักเรียนว่า จากภาพนักเรียนคิดว่ากิจกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียน โดยสุ่มเลือกนักเรียนเจ้าของผลงานให้ออกมาอ่านเรื่อง ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่านและสรุปมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูคอยให้คำแนะนำและเสริมความรู้
5. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในประเด็นต่อไปนี้
 - 1) วัฒนธรรมไทยมีความสำคัญอย่างไร
 - 2) ในปัจจุบันคนไทยเน้นวัฒนธรรมทางวัตถุหรือทางด้านจิตใจ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
6. หลังจากให้นักเรียนตอบคำถามแล้ว ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง วัฒนธรรมไทย
7. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า ถ้าไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยจะมีผลอย่างไรต่อสังคมไทย หลังจากให้นักเรียนอภิปรายจบ ครูอธิบายเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง วัฒนธรรมไทย

8. ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมไทยในเรื่องใดบ้างที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนบันทึกผลลงในสมุด

9. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของวัฒนธรรม เป็นการทำงานเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ 17

10. ครูสนทนาซักถามความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับประเภทของวัฒนธรรมที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าและสรุปมาในประเด็นต่าง ๆ
11. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเภทของวัฒนธรรมไทย กลุ่มละ 1 หัวข้อ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี

กลุ่มที่ 2 วัฒนธรรมทางวัตถุ

กลุ่มที่ 3 วัฒนธรรมทางจิตใจ

กลุ่มที่ 4 วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบธรรมเนียมประเพณี

กลุ่มที่ 5 วัฒนธรรมทางสุนทรียะ

โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกผลการอภิปราย แล้วส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

12. หลังจากที่น่าสนใจเสนอผลงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

13. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

14. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

15. ครูแนะนำให้ให้นักเรียนทำแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่อง วัฒนธรรมกับสังคมไทย

ขั้นที่ 5 สรุป

16. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทย โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

17. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านและสรุปเนื้อหาเรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่อง วัฒนธรรมไทย จากนั้นร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน
2. ภาพอาหารไทย ภาพการไหว้
3. แบบบันทึกผลการอภิปรายเรื่อง วัฒนธรรมไทย
4. ใบงานเรื่อง วัฒนธรรม
5. แบบบันทึกผลการอภิปราย
6. แบบบันทึกความรู้
7. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

8. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1
บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
10. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
11. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตใน
สังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทย

กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วัฒนธรรม เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่างก็มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง วัฒนธรรมเหล่านี้มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและส่วนที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกันได้

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

• อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน (ส 2.1 ม. 1/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- วิเคราะห์ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ (K,P)
- ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมทั้งของไทยและของต่างประเทศ (A)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ซักถามความรู้เรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
2. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม		

5. สาระการเรียนรู้

• ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- 1) วัฒนธรรมด้านภาษา
- 2) วัฒนธรรมทางศาสนา
- 3) วัฒนธรรมการแต่งกาย
- 4) วัฒนธรรมด้านอาหาร
- 5) วัฒนธรรมด้านศิลปะและการละเล่น

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	⇒	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ศิลปะ	⇒	จัดป้ายนิเทศเรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 18

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพการแต่งกายของชาวไทย การแต่งกายของชาวจีน การแต่งกายของชาวเวียดนาม แล้วซักถามนักเรียนว่า กิจกรรมในภาพนี้นักเรียนเคยเห็นหรือไม่ มีความแตกต่างกันอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนั้นครูอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูตรวจผลงานของนักเรียน โดยขออาสาสมัครนักเรียนเจ้าของผลงานให้ออกมาอ่านเรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่านและสรุปมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูคอยแนะนำและเสริมความรู้
4. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามหัวข้อที่กำหนดให้ บันทึกผลลงในแบบบันทึกผลการสืบค้นข้อมูลเรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น
6. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
7. หลังจากทีมนักเรียนนำเสนอผลงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติม
8. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า เราจะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการเลือกรับวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนได้อย่างไรบ้าง หลังจากทีมนักเรียนอภิปรายจบ ครูสรุปแล้วให้นักเรียนบันทึกผลลงในสมุด

9. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- 1) เพราะอะไรภาษาไทยและภาษาลาวจึงมีความคล้ายคลึงกันมาก
- 2) นักเรียนเคยใช้ผ้าขาวม้าหรือไม่ หากเคย นักเรียนนำไปใช้ทำอะไรบ้าง
- 3) นักเรียนคิดว่าอาหารของชาติใดก่อให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกายมากที่สุด เพราะอะไร

11. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

12. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ขั้นที่ 5 สรุป

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

14. ครูมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมอะไรบ้างที่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ และวัฒนธรรมอะไรบ้างที่สามารถสร้างความเข้าใจผิดต่อกันได้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นรายงาน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพการแต่งกายของชาวไทย การแต่งกายของชาวบรูไน การแต่งกายของชาวเวียดนาม
2. แบบบันทึกผลการสืบค้นข้อมูลเรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

6. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตใน
สังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วัฒนธรรม **เวลา 1 ชั่วโมง**

1. สาระสำคัญ

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในสังคมหนึ่งเห็นว่าดีแต่ในอีกสังคมหนึ่งอาจเห็นว่าไม่ดี วัฒนธรรมเหล่านี้ก็จะ เป็นปัจจัยที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันหรือสร้างความเข้าใจผิดต่อกันได้

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน (ส 2.1 ม. 1/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกัน ได้ (K)
2. เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมทั้งตระหนักในปัญหาความเข้าใจผิดที่เกิดจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน (A)
3. อภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกันได้อย่างมีเหตุผล (A, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี

6. แนวทางการบูรณาการ

ภาษาไทย	⇒	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี
การงานอาชีพฯ	⇒	ทำแผนพับเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 19

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูพูดเกริ่นนำถึงวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี โดยยกตัวอย่างวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันและความแตกต่างของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูสุ่มเลือกนักเรียนให้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีที่ได้รับมอบหมายให้ไปสืบค้นข้อมูลและแสดงความคิดเห็นมาให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม
4. ครูอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี จากนั้นตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น
 - 1) วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันมีอะไรบ้าง
 - 2) ถ้าถึงวันสงกรานต์ซึ่งเป็นวันขึ้นปีใหม่และวันครอบครัวของไทยที่มีการรดน้ำดำหัว ขอพรจากผู้ใหญ่ ถ้าเราไม่ได้ไปร่วมกิจกรรมดังกล่าวจะมีผลเป็นอย่างไร
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6-8 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกัน โดยให้แต่ละกลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกผลการอภิปราย แล้วตัวแทนนำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน
6. หลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานจบ ครูเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ชักถามเรื่องที่สงสัยสงสัยหรือยังไม่เข้าใจ โดยครูคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ
7. หลังจากที่นำเสนอผลงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูสรุปความรู้ แล้วให้นักเรียนบันทึกผลลงในสมุด
8. ครูซักถามนักเรียนว่า ในฐานะประชาชนไทย เราควรใช้วัฒนธรรมไทยสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ อย่างไร ให้นักเรียนตอบลงในกระดาษ ครูสุ่มนักเรียนประมาณ 5 คน ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูสรุป แล้วให้นักเรียนทุกคนนำคำตอบของตนส่งครู
9. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

11. ครูให้นักเรียนทำแผนผังเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี

13. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน พร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

14. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการของนักเรียน

15. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านบททวนเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม เป็นการบ้านเพื่อเตรียมทดสอบปลายภาคในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ร่วมกันสืบค้นข้อมูลและอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี บันทึกผล แล้วนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบบันทึกผลการอภิปราย
2. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
3. แบบทดสอบหลังเรียน
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

การทดสอบปลายภาค

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
การทดสอบปลายภาค เวลา 1 ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ 20

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบปลายภาค

ตอนที่ 3

เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตอนที่ 3.1

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	1. กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่น 1) กฎหมายคุ้มครองเด็ก 2) กฎหมายการศึกษา 3) กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค 4) กฎหมายลิขสิทธิ์ 2. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล
2. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกาสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์
3. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	1. ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวันธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2. วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
4. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	1. วิธีปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น 2. ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่ง
การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และ สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป	หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบัน
2. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลอำนาจอริปไตยใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน	การแบ่งอำนาจและการถ่วงดุลอำนาจอริปไตยทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน
3. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ ตนเอง	การปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่

ตอนที่ 3.2

โครงการและแฟ้มสะสมผลงาน

1. โครงการ (Project Work)

โครงการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามแผนการดำเนินงานที่นักเรียนได้จัดขึ้น โดยครูช่วยให้คำแนะนำปรึกษา กระตุ้นให้คิด และติดตามการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย โครงการแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. โครงการประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล
2. โครงการประเภททดลอง ค้นคว้า
3. โครงการที่เป็นการศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดใหม่
4. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์

การเรียนรู้ด้วยโครงการมีขั้นตอน ดังนี้

1. **กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา** นักเรียนคิดหัวข้อโครงการ ซึ่งอาจได้มาจากความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนเอง หรือได้จากการอ่านหนังสือ บทความ การไปทัศนศึกษาดูงาน เป็นต้น โดยนักเรียนต้องตั้งคำถามว่า “จะศึกษาอะไร” “ทำไมต้องศึกษาเรื่องดังกล่าว”

2. **ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง** นักเรียนศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องและปรึกษาครู หรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ

3. **เขียนเค้าโครงของโครงการหรือสร้างแผนผังความคิด** โดยทั่วไปเค้าโครงของโครงการจะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ชื่อโครงการ
- 2) ชื่อผู้ทำโครงการ
- 3) ชื่อที่ปรึกษาโครงการ
- 4) ระยะเวลาดำเนินการ
- 5) หลักการและเหตุผล
- 6) วัตถุประสงค์
- 7) สมมุติฐานของการศึกษา(ในกรณีที่เป็นโครงการทดลอง)
- 8) ขั้นตอนการดำเนินงาน
- 9) ปฏิบัติโครงการ
- 10) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- 11) เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม

4. การปฏิบัติโครงการ ลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ในระหว่างปฏิบัติงานควรมีการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียดว่าทำอะไร ได้ผลอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไร และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

5. การเขียนรายงาน เป็นการรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบแนวคิด วิธีดำเนินงาน ผลที่ได้รับ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ ซึ่งการเขียนรายงานนี้ควรใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา

6. การแสดงผลงาน เป็นการนำผลของการดำเนินงานมาเสนอ อาจจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดนิทรรศการ การทำเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย หรืออาจนำเสนอในรูปแบบของการแสดงผลงาน การนำเสนอด้วยวาจา บรรยาย อภิปรายกลุ่ม สาธิต

2. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง แหล่งรวบรวมเอกสาร ผลงาน หรือหลักฐาน เพื่อใช้สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ทักษะ และพัฒนาการของนักเรียน มีการจัดเรียงเรียงผลงานไว้อย่างมีระบบ โดยนำความรู้ ความคิด และการนำเสนอมาผสมผสานกัน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานและมีส่วนร่วมในการประเมิน แฟ้มสะสมผลงานจึงเป็นหลักฐานสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสามารถมองเห็นพัฒนาการของตนเองได้ตามสภาพจริง รวมทั้งเห็นข้อบกพร่อง และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

1. ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีผลงานสะสมไว้ ครูจะทราบจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนแต่ละคนจากแฟ้มสะสมผลงาน และสามารถติดตามพัฒนาการได้อย่างต่อเนื่อง

2. มุ่งวัดศักยภาพของนักเรียนในการผลิตหรือสร้างผลงาน มากกว่าการวัดความจำจากการทำแบบทดสอบ

3. วัดและประเมิน โดยเน้นผู้เป็นศูนย์กลาง คือ นักเรียนเป็นผู้วางแผน ลงมือปฏิบัติงาน รวมทั้งประเมินและปรับปรุงตนเอง ซึ่งมีครูเป็นผู้ชี้แนะ เน้นการประเมินผลย่อยมากกว่าการประเมินผลรวม

4. ฝึกให้นักเรียนรู้จักการประเมินตนเอง และหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาตนเอง

5. นักเรียนเกิดความมั่นใจในและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง รู้ว่าตนเองมีจุดเด่นในเรื่องใด

6. ช่วยในการสื่อความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ตลอดจนพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้ปกครอง ฝ่ายแนะแนว ตลอดจนผู้บริหารของโรงเรียน

ขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานมี 10 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานต้องมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง

ครู การเตรียมตัวของครูต้องเริ่มจากการศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตร คู่มือครู คำอธิบายรายวิชา วิธีการวัดและประเมินผลในหลักสูตร รวมทั้งครูต้องมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน จึงสามารถวางแผนกำหนดชิ้นงานได้

นักเรียน ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดชิ้นงาน และบทบาทในการทำงานกลุ่ม โดยครูต้องแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

ผู้ปกครอง ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผลงาน การแสดงความคิดเห็น และรับรู้พัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นก่อนทำแฟ้มสะสมผลงาน ครูต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบหรือขอความร่วมมือ รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานแก่ผู้ปกครองเมื่อมีโอกาส

2. การรวบรวมผลงานและจัดระบบแฟ้ม ในการรวบรวมผลงานต้องออกแบบการจัดเก็บหรือแยกหมวดหมู่ของผลงานให้ดี เพื่อสะดวกและง่ายต่อการนำข้อมูลออกมาใช้ แนวทางการจัดหมวดหมู่ของผลงาน เช่น

- 1) จัดแยกตามลำดับ วัน เวลา ที่สร้างผลงานขึ้นมา
- 2) จัดแยกตามความซับซ้อนของผลงาน เป็นการแสดงถึงทักษะหรือพัฒนาการของนักเรียนที่มากขึ้น

- 3) จัดแยกตามวัตถุประสงค์ เนื้อหา หรือประเภทของผลงาน

ผลงานที่อยู่ในแฟ้มสะสมผลงานอาจมีหลายเรื่อง หลายวิชา ดังนั้นนักเรียนจะต้องทำเครื่องมือในการช่วยค้นหา เช่น สารบัญ ดัชนีเรื่อง จุดสี แถบสีติดไว้ที่ผลงานโดยมีรหัสที่แตกต่างกัน เป็นต้น

3. การคัดเลือกผลงาน ในการคัดเลือกผลงานนั้นควรให้สอดคล้องกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่โรงเรียน ครู หรือนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นมา และผู้คัดเลือกผลงานควรเป็นนักเรียนเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน หรือมีส่วนร่วมกับครู เพื่อน และผู้ปกครอง

ผลงานที่เลือกเข้าแฟ้มสะสมผลงาน ควรมีลักษณะดังนี้

- 1) สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
- 2) เป็นผลงานชิ้นที่ดีที่สุด มีความหมายต่อนักเรียนมากที่สุด
- 3) สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของนักเรียนในทุกด้าน
- 4) เป็นสื่อที่จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู ผู้ปกครอง และเพื่อน ๆ

ส่วนจำนวนชิ้นงานนั้นให้กำหนดตามความเหมาะสม ไม่ควรมีมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้ผลงานบางชิ้นไม่มีความหมาย แต่ถ้ามีน้อยเกินไปจะทำให้การประเมินไม่มีประสิทธิภาพ

4. สร้างสรรค์แฟ้มสะสมผลงานให้มีเอกลักษณ์ของตนเอง โครงสร้างหลักของแฟ้มสะสมผลงานอาจเหมือนกัน แต่นักเรียนสามารถตกแต่งรายละเอียดขยให้แตกต่างกัน ตามความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล โดยอาจใช้ภาพ สี สติกเกอร์ ตกแต่งให้สวยงาม เน้นเอกลักษณ์ของเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน

5. การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเอง ตัวอย่างข้อความที่ใช้แสดงความรู้สึกต่อผลงาน เช่น

- 1) ได้แนวคิดจากการทำผลงานชิ้นนี้มาจากไหน
- 2) เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้คืออะไร
- 3) จุดเด่น จุดด้อยของผลงานชิ้นนี้คืออะไร
- 4) รู้สึกพอใจกับผลงานชิ้นนี้นักน้อยเพียงใด
- 5) ได้ข้อคิดอะไรจากการทำผลงานชิ้นนี้

6. **ตรวจสอบความสามารถของตนเอง** เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความสามารถของตนเอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ย่อย ๆ ที่ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดขึ้น เช่น นิสัยการทำงาน ทักษะทางสังคม การทำงานเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด การขอความช่วยเหลือเมื่อมีความจำเป็น นอกจากนี้การตรวจสอบความสามารถตนเองอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของตนเอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

7. **การประเมินผลงาน** เป็นขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากการเป็นการสรุปคุณภาพของงานและความสามารถหรือพัฒนาการของนักเรียน การประเมินแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การประเมินโดยไม่ให้ระดับคะแนน และการประเมินโดยให้ระดับคะแนน

1) **การประเมินโดยไม่ให้ระดับคะแนน** ครูกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า แฟ้มสะสมผลงานมีไว้เพื่อศึกษากระบวนการทำงาน ศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อผลงานของตนเอง ตลอดจนดูพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ครู ผู้ปกครอง และเพื่อนสามารถให้คำชี้แนะแก่นักเรียนได้ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะได้คะแนนมากน้อยเท่าไร

2) **การประเมินโดยให้ระดับคะแนน** มีทั้งการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินระหว่างภาคเรียน และการประเมินปลายภาค ซึ่งจะช่วยในวัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติเป็นหลัก การประเมินแฟ้มสะสมผลงานต้องกำหนดมิติการให้คะแนน (scoring rubrics) ตามเกณฑ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้น การให้ระดับคะแนนมีทั้งการให้คะแนนเป็นรายชิ้นก่อนเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงาน และการให้คะแนนแฟ้มสะสมผลงานทั้งแฟ้ม ซึ่งมาตรฐานคะแนนนั้นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน และมุ่งเน้นพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมากกว่าการนำไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น

8. **การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น** มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อน ครู และผู้ปกครอง อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดประชุมในโรงเรียน โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณาผลงาน การสนทนาแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การส่งแฟ้มสะสมผลงานไปให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยให้ข้อเสนอแนะ หรือคำแนะนำ

ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์นั้นนักเรียนจะต้องเตรียมคำถามเพื่อถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานของตนเอง ตัวอย่างคำถาม เช่น

- 1) ท่านคิดอย่างไรกับผลงานชิ้นนี้
- 2) ท่านคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไขส่วนใดอีกบ้าง
- 3) ผลงานชิ้นใด ที่ท่านชอบมากที่สุด เพราะอะไร

9. การปรับเปลี่ยนผลงาน หลังจากที่นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้รับคำแนะนำจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว จะนำมาปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น นักเรียนสามารถนำผลงานที่ดีกว่าเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงานแทนผลงานเดิม ทำให้แฟ้มสะสมผลงานมีผลงานที่ดี ทันสมัย และตรงตามจุดประสงค์ในการประเมิน

10. การประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียน เป็นการแสดงนิทรรศการผลงานของนักเรียน โดยนำแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนทุกคนมาจัดแสดงร่วมกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนทั่วไปได้เข้าชมผลงาน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ผู้ที่เริ่มต้นทำแฟ้มสะสมผลงานอาจไม่ต้องดำเนินการทั้ง 10 ขั้นตอนนี้ อาจใช้ขั้นตอนหลัก ๆ คือ การรวบรวมผลงานและการจัดระบบแฟ้ม การคัดเลือกผลงาน และการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกรู้สึกต่อผลงาน

องค์ประกอบสำคัญของแฟ้มสะสมผลงาน มีดังนี้

1. ส่วนนำ ประกอบด้วย

- ปก
- คำนำ
- สารบัญ
- ประวัติส่วนตัว
- จุดมุ่งหมายของการทำแฟ้มสะสมผลงาน

2. ส่วนเนื้อหาแฟ้ม ประกอบด้วย

- ผลงาน
- ความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
- Rubrics ประเมินผลงาน

3. ส่วนข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบด้วย

- ผลการประเมินการเรียนรู้
- การรายงานความก้าวหน้าโดยผู้สอน
- ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เพื่อน ผู้ปกครอง

ตอนที่ 3.3

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

1. ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี 1. _____ 2. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. _____ 2. _____	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. _____ 2. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. _____ 2. _____	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่จะนำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. _____ 2. _____
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 1.1 _____ 1.2 _____	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1) _____ 2) _____	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1) _____ 2) _____
3. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน 3.1 _____ 3.2 _____ 3.3 _____	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____ _____	

2. รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

เมื่อครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design แล้ว ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงโดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน...(ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง...(ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

สาระที่...(ระบุสาระที่ใช้จัดการเรียนรู้)

ชั้น...(ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่...(ระบุลำดับที่และชื่อของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา...(ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ 1 แผน)

สาระสำคัญ...(เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี...(ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้...กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยด้านความรู้ (Knowledge: K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A) และด้านทักษะกระบวนการ (Performance: P)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้...(ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน)

สาระการเรียนรู้...(ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวเรื่องก็ได้)

แนวทางบูรณาการ...(เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้...(กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้และการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้)

กิจกรรมเสนอแนะ...(ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้...(ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้...(ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทบทวนในชั้นเรียนได้)

ตอนที่ 3.4

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. พลเมืองดีคืออะไร

- ก คนที่มีฐานะดี
- ข คนที่มีการศึกษาสูง
- ค คนที่มีชื่อเสียงในสังคม
- ง คนที่รับผิดชอบต่อสังคมและมีศีลธรรม

2. ใครมีจิตสาธารณะ

- ก ดูยทำการบ้านทุกวัน
- ข ก่อซื้อของที่ร้านสะดวกซื้อ
- ค เอ็มไปเยี่ยมยายทุกครั้งที่ว่าง
- ง ฝนเห็นคนตกไม้ทำลายป่าจึงไปแจ้งความ

3. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของผู้มีจิตสาธารณะ

- ก มีความคิดดี
- ข ไม่เห็นแก่ตัว
- ค คิดถึงตนเองเป็นสำคัญ
- ง ปรารถนาดีต่อคนรอบข้าง

4. ข้อใดไม่ใช่วิธีอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- ก การถนอม
- ข การใช้สิ่งทดแทน
- ค การนำกลับมาใช้ใหม่
- ง การนำมาใช้ให้มากที่สุด

5. สิ่งใดควรปฏิบัติ

- ก ชวนเพื่อนบ้านดื่มสุรา
- ข เล่นการพนันในงานศพ
- ค ร่วมรณรงค์ให้คนไปเลือกตั้ง
- ง ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนทุกคืน

6. หากพบเห็นพื้นที่สนามโรงเรียนสกปรกนักเรียนควรทำอย่างไร

- ก ไม่ต้องสนใจ
- ข บอกภารโรงให้ทำความสะอาด
- ค ชักชวนเพื่อนร่วมกันทำความสะอาด
- ง บอกเพื่อนว่าอย่าไปเดินบริเวณนั้นเพราะอาจเกิดอันตรายได้

7. ใครเคารพสิทธิของผู้อื่น

- ก มีนแอบฟังเพื่อนบ้านคุยกัน
- ข แต่งเข้าแถวซื้ออาหารกลางวัน
- ค อื้อเปิดวิทยุเสียงดังจนเพื่อนบ้านนอนไม่หลับ
- ง พลอยนำกระเป๋าของเพื่อนไปทิ้งเพราะเก่าแล้ว

8. ข้อใดเป็นการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

- ก ใช้ทางเท้าหน้าบ้านเปิดเป็นร้านอาหาร
- ข แจ้งเจ้าหน้าที่เมื่อพบว่ามีคนลักลอบตัดสายไฟฟ้า
- ค ห้ามผู้อื่นใช้โทรศัพท์สาธารณะหน้าบ้านของตน
- ง ถูกทุกข้อ

9. เมื่อเพื่อนป่วยนักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

- ก ไม่ต้องสนใจ
- ข ล้อเลียนเพื่อน
- ค ไม่พูดกับเพื่อน
- ง พาเพื่อนไปห้องพยาบาล

10. หากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะได้รับผลอย่างไร

- ก ได้รับการยกย่อง
- ข ผู้อื่นให้ความเคารพนับถือ
- ค ถูกดำเนินและได้รับการลงโทษ
- ง อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดี

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดเป็นบทบาทในปัจจุบันของนักเรียนในฐานะที่เป็นเยาวชนและเป็นพลเมืองดีของสังคม

- ก ใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.
- ข เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
- ค ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถ
- ง ตั้งใจประกอบสัมมาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว

2. ใครเป็นคนมีจิตสาธารณะ

- ก กิ่งเก็บขยะบนถนนทิ้งลงในถังขยะ
- ข จ้อยทำการบ้านเสร็จตามกำหนดทุกครั้ง
- ค ต้นตั้งใจทำงานเพื่อเลี้ยงดูพ่อแม่ให้ดีที่สุด
- ง นักเป็ดวิทยุเสียงดังทุกวัน เพื่อให้เพื่อนบ้านได้ฟังข่าวด้วย

3. หากเราไม่ปฏิบัติตามกติกาของสังคมในข้อใดจะถูกลงโทษตามที่กำหนดไว้

- ก กฎหมาย
- ข ขนบประเพณี
- ค จารีตประเพณี
- ง ธรรมเนียมประเพณี

4. เพราะอะไรกฎหมายจึงกำหนดให้เราต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

- ก เพื่อให้ตนเองมีชื่อเสียง
- ข เพื่อให้สังคมเกิดความสงบ
- ค เพื่อให้คนเกรงกลัวกฎหมาย
- ง เพื่อให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

5. เยาวชนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมตามข้อใด

- ก การประชุมหมู่บ้าน
- ข การพัฒนาโรงเรียน
- ค การเลือกผู้นำหมู่บ้าน
- ง ถูกทุกข้อ

6. หากหมู่บ้านจัดการประชุมขึ้น ในฐานะที่เป็นลูกบ้านเราควรเข้าร่วมประชุมด้วยหรือไม่

- ก ไม่ควร เพราะยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- ข ควร เพราะเราเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้าน

- ก ควร เพราะความคิดเห็นของเรามีความสำคัญที่สุด
 - ง ไม่ควร เพราะควรเป็นเรื่องของคณะกรรมการหมู่บ้านที่จะตัดสินใจกันเอง
7. ข้อใดเป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกต้องที่สุด
- ก ไม่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้น
 - ข ใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้หมดและเร็วที่สุด
 - ค ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งน้ำเข้ามาจากต่างประเทศเท่านั้น
 - ง ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มากแทนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่น้อย
8. ข้อใดเป็นการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบกิจกรรมทางสังคม
- ก ไปร่วมงานบวชของญาติ
 - ข ชวนเพื่อนบ้านไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกัน
 - ค ไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้าในชุมชนกับครอบครัว
 - ง ทำป้ายณรงค์แก้ไขปัญหายาเสพติดที่ป้ายประกาศของหมู่บ้าน
9. ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ดังนั้นเราจะต้องปฏิบัติอย่างไร
- ก ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
 - ข ทำอะไรก็ได้ตามที่เรต้องการ
 - ค ไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่นและต้องไม่ให้ผู้อื่นมาละเมิดสิทธิของเรา
 - ง ยอมให้ผู้อื่นละเมิดสิทธิของเราได้ แต่ต้องไม่ใช่เรื่องที่ทำให้เราเดือดร้อน
10. ข้อใดเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพที่ถูกต้อง
- ก วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลในที่ชุมนุมชน
 - ข เขียนบทความใส่ร้ายคนที่เราไม่ชอบเป็นการส่วนตัว
 - ค วิจารณ์เรื่องการเรียนของเพื่อนให้เพื่อนอีกคนหนึ่งฟัง
 - ง เขียนบทความโจมตีรัฐบาลโดยไม่มีหลักฐานมายืนยัน

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. อำนาจอิสระที่ใช้ในการปกครองประเทศเรียกว่าอะไร

ก อำนาจอธิปไตย

ข อำนาจตุลาการ

ค อำนาจอธิปไตย

ง อำนาจอธิปไตย

2. ใครเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย

ก ประชาชน

ข นายกรัฐมนตรี

ค สมาชิกวุฒิสภา

ง พระมหากษัตริย์

3. หน้าที่ใดเป็นของรัฐสภา

ก จัดการเลือกตั้ง

ข พิจารณาคดีต่าง ๆ

ค บริหารราชการแผ่นดิน

ง ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล

4. อำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีคืออะไร

ก ตัดสินคดีความ

ข ออกพระราชบัญญัติ

ค บริหารราชการแผ่นดิน

ง ควบคุมการทำงานของรัฐบาล

5. องค์การใดใช้อำนาจตุลาการ

ก ศาล

ข วุฒิสภา

ค คณะรัฐมนตรี

ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

6. ฝ่ายตุลาการใช้วิธีการใดในการถ่วงดุลอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ

ก ตั้งกระทู้ถาม

ข ขูบสภาผู้แทนราษฎร

- ค จัดสรรงบประมาณให้ฝ่ายนิติบัญญัติ
- ง วินิจฉัยกฎหมายว่าขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือไม่
7. ข้อใดไม่ใช่หลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
- ก หลักสิทธิมนุษยชน
- ข หลักความเสมอภาค
- ค หลักความเป็นสหพันธรัฐ
- ง หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
8. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติให้ใครใช้อำนาจอธิปไตย
- ก ประชาชน
- ข คณะรัฐมนตรี
- ค นายกรัฐมนตรี
- ง พระมหากษัตริย์
9. ชัยชอบนักแสดงคนหนึ่งมาจึงแอบเข้าไปในบ้านของนักแสดงคนนั้นเพื่อจะขอลุยด้วย การกระทำของชัยเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในข้อใด
- ก เสรีภาพในเคหสถาน
- ข เสรีภาพในการสื่อสารถึงกัน
- ค เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
- ง เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ
10. นายสุข แสนดี อายุ 61 ปี ได้รับเงินช่วยเหลือค่ายังชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบล เดือนละ 600 บาท แสดงว่านายสุขได้รับสิทธิตามข้อใด
- ก สิทธิชุมชน
- ข สิทธิในการประกอบอาชีพ
- ค สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล
- ง สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเมืองการปกครอง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. องค์การใดเป็นผู้ใช้อำนาจบริหาร
 - ก ศาล
 - ข รัฐสภา
 - ค คณะรัฐมนตรี
 - ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง
2. การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
 - ก ป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจโดยมิชอบ
 - ข ป้องกันมิให้องค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตยใช้อำนาจเกินขอบเขต
 - ค ป้องกันการใช้อำนาจที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน
 - ง ถูกทุกข้อ
3. ฝ่ายบริหารใช้วิธีการใดถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ
 - ก การยุบสภา
 - ข การตั้งกระทู้ถาม
 - ค การอภิปรายไม่ไว้วางใจ
 - ง การอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน
4. ต่อไปนี้เป็นวิธีการที่สภาผู้แทนราษฎรใช้ถ่วงดุลอำนาจกับฝ่ายบริหารยกเว้นข้อใด
 - ก การเลือกนายกรัฐมนตรี
 - ข การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี
 - ค การอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี
 - ง การดำเนินการถอดถอนออกจากตำแหน่ง
5. ข้อใดไม่ใช่หลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
 - ก การกำหนดรูปแบบของรัฐเป็นแบบรัฐเดี่ยว
 - ข การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
 - ค การให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครอง
 - ง การกำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด
6. รัฐธรรมนูญคืออะไร
 - ก กฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร
 - ข กฎหมายที่มีผลบังคับใช้ชั่วคราวระยะเวลานึง

- ค กฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ**
- ง กฎหมายที่ใช้บังคับภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. กรณีที่ไม่มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญบังคับไว้จะใช้อะไรเป็นแนวทางในการวินิจฉัย
- ก หลักกฎหมายแพ่ง
- ข หลักกฎหมายอาญา
- ค การทำประชาพิจารณ์
- ง หลักประเพณีการปกครอง**
8. ข้อใดเป็นสิทธิและเสรีภาพของคนไทย
- ก มีเสรีภาพที่จะเดินทางไปทั่วโลก
- ข การได้รับการคุ้มครองมิต้องถูกเกณฑ์แรงงานในทุกกรณี
- ค ผู้ต้องหาในคดีอาญาต้องได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีความผิด**
- ง มีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่เป็นของตนเองและคู่สมรส
9. ใครใช้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง
- ก อภิปรายการทำงานของรัฐบาลในที่สาธารณะ
- ข ข้าราชการวิจารณ์การทำงานของรัฐมนตรีในกระทรวงที่ตนเองสังกัดอยู่
- ค นิตเป็นนักข่าวของหนังสือพิมพ์กำลังเขียนบทความวิจารณ์การทำงานของ ส.ส.
- ง ถูกทุกข้อ**
10. หากในหมู่บ้านหนึ่งประสบกับปัญหาภัยแล้ง และชาวบ้านในหมู่บ้านนั้นต้องการชุมนุมเรียกร้องเพื่อให้รัฐบาลแก้ไขปัญหานี้ นักเรียนคิดว่าจะสามารถทำได้หรือไม่ เพราะอะไร
- ก ได้แต่ต้องทำอย่างสงบและปราศจากอาวุธ เพราะเป็นสิทธิที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้**
- ข ไม่ได้ เพราะปัจจุบันบางคนยังไม่มีสิทธิเลือกตั้ง จึงยังไม่มีสิทธิที่จะร่วมชุมนุมทางการเมือง
- ค ไม่ได้ เพราะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และกฎหมายบัญญัติไว้ว่าห้ามมิให้มีการชุมนุมทางการเมือง
- ง ได้ เพราะการชุมนุมเป็นการทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เพื่อกดดันรัฐบาลให้ตัดสินใจรับข้อเสนอดีๆ

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เด็กคนใดที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด
 - ก เด็กที่ถูกกระทำผิดทางเพศ
 - ข เด็กที่ประพฤติดนไม่สมควร
 - ค เด็กที่ต้องหาว่ากระทำผิดกฎหมาย
 - ง เด็กที่ประกอบอาชีพที่น่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกาย
2. การปฏิบัติต่อเด็กในข้อใด ไม่ถูกต้อง
 - ก จัดทะเบียนการเกิดแก่เด็ก
 - ข ให้เด็กที่ตัวเล็กนั่งเรียนแถวหน้าสุด
 - ค หักเด็กไว้ที่โรงพยาบาลเพราะไม่มีเงินเลี้ยงดู
 - ง ให้เด็กที่อายุยังไม่ครบ 7 ปีเข้าเรียนในระดับอนุบาล
3. ใครมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
 - ก คู่สมรสอยู่ชั้น ม. 3
 - ข ออมเรียนอยู่ในระดับ ปวส.
 - ค มุกรเรียนอยู่ในระดับปริญญาโท
 - ง อ้อยเรียนอยู่ในระดับปริญญาตรี
4. เด็กจะต้องเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนเมื่อใด
 - ก อายุย่าง 7 ปี
 - ข อายุย่าง 21 ปี
 - ค อายุครบ 15 ปี
 - ง ภายใน 15 วันนับตั้งแต่วันที่เกิด
5. การศึกษาตามอัธยาศัยมีลักษณะอย่างไร
 - ก มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - ข มีความยืดหยุ่นในการวัดและประเมินผล
 - ค หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา
 - ง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ
6. สิทธิของผู้บริโภคในข้อใดที่จะให้การคุ้มครองผู้บริโภคเมื่อผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิในข้ออื่นมาก่อน
 - ก สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา
 - ข สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ

ค สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

ง สิทธิที่จะได้รับความพอใจจากการใช้สินค้าหรือบริการ

7. ฉลากสินค้าจะต้องมีลักษณะอย่างไร

ก ระบุราคา ปริมาณ วิธีใช้ และวันหมดอายุของสินค้า

ข ใช้ข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ซื้อสินค้านั้น

ค ระบุชื่อและเครื่องหมายการค้าของผู้ที่ขนส่งสินค้านั้น

ง ถูกทุกข้อ

8. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก ลิขสิทธิ์ไม่ใช่ทรัพย์สิน

ข ลิขสิทธิ์ไม่สามารถซื้อขายได้

ค ลิขสิทธิ์เป็นสิทธิของผู้สร้างสรรค์ผลงานนั้น

ง การโอนสิทธิในลิขสิทธิ์จะทำให้ระหว่างพ่อแม่กับลูกเท่านั้น

9. งานใดต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อนที่จะคัดลอก

ก รัฐธรรมนูญ

ข คำสั่งของศาล

ค ละครที่ออกอากาศทางวิทยุ

ง หนังสือโต้ตอบของกระทรวง

10. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์คืออะไร

ก ผลงานต่าง ๆ มีราคาแพงขึ้น

ข ประชาชนได้รับบริโภคผลงานต่าง ๆ น้อยลง

ค เจ้าของลิขสิทธิ์ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

ง ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กฎหมาย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การปฏิบัติต่อเด็กจะต้องคำนึงถึงอะไร

ก ประโยชน์ต่อตัวเด็ก

ข ประโยชน์ต่อตัวผู้ปฏิบัติ

ค ประโยชน์ต่อประเทศชาติ

ง ประโยชน์ต่อพ่อแม่ของเด็ก

2. เด็กคนใดได้รับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง

ก เอกเป็นเด็กที่พ่อแม่พามาให้พระที่วัดเป็นผู้เลี้ยงดูตั้งแต่อายุ 5 ปี

ข ปิ่นถูกแม่พามาฝากเลี้ยงไว้บ้านญาติก่อนที่แม่จะไปทำงานในทุก ๆ วัน

ค พ่อของก้อยไม่ส่งเสียเลี้ยงดูอยู่กับน้อง จนก้อยต้องทำงานเลี้ยงตัวเอง

ง หน้อยเป็นเด็กกำพร้าอาศัยอยู่กับป้าที่อายุมากแล้ว ทำให้หน้อยต้องช่วยทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระของป้า

3. ผู้ปกครองจะต้องส่งเด็กเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนเมื่อใด

ก อายุ 7 ปีบริบูรณ์

ข อายุ 15 ปีบริบูรณ์

ค อายุ 20 ปีบริบูรณ์

ง อายุย่างเข้าสูปีที่ 7

4. นโยบายใดสอดคล้องกับสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาที่ว่า บุคคลมีสิทธิและโอกาสที่เท่าเทียมกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี

ก ไทยเข้มแข็ง

ข ต้นกล้าอาชีพ

ค บ้านเอื้ออาทร

ง เรียนดี เรียนฟรี 15 ปี

5. เอกรินทร์เข้ารับการอบรมหลักสูตรการซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นในศูนย์ กศน. แห่งหนึ่งถือเป็น การศึกษาในรูปแบบใด

ก การศึกษาในระบบ

ข การศึกษานอกระบบ

ค การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ง การศึกษาตามอัธยาศัย

6. ศูนย์ซื้ออาหารสำเร็จรูปมารับประทานแต่หลังจากที่แกะอาหารออกมาจากซองพบว่าอาหารนั้นมีกลิ่นเหม็นและขึ้นราแล้ว ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ถึงวันหมดอายุ กรณีนี้แสดงว่าเขาถูกละเมิดสิทธิในข้อใด
- ก สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา
 - ข สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
 - ค สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าและบริการ
 - ง สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าและบริการ
7. การปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคก่อให้เกิดประโยชน์ตามข้อใด
- ก ผู้ผลิตสินค้าและบริการได้รับกำไรเพิ่มขึ้น
 - ข ผู้บริโภคได้ซื้อสินค้าในราคาถูกกว่าท้องตลาด
 - ค ผู้บริโภคไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการบริโภคสินค้าต่าง ๆ
 - ง ผู้ผลิตสินค้าและบริการได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากภาครัฐ
8. นายก้องได้ขออนุญาตนำเพลงของนายเจนมาแก้ไขเนื้อร้องบางคำ และนำเพลงนี้ไปร้องครั้งแรกในร้านอาหารแห่งหนึ่ง ลิขสิทธิ์ของเพลงที่นายก้องร้องนี้จะเป็นของใคร
- ก นายเจน
 - ข นายก้อง
 - ค นายเจนและนายก้อง
 - ง เจ้าของร้านอาหารที่นายก้องนำเพลงนี้ไปร้องครั้งแรก
9. นายพนาถ่ายภาพเครื่องบินตกไว้เมื่อ พ.ศ. 2550 และเก็บไว้ในตู้เอกสารที่บ้านตลอดมา จนกระทั่งเขาเสียชีวิตลงใน พ.ศ. 2552 ลิขสิทธิ์ในภาพนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อใด
- ก พ.ศ. 2552
 - ข พ.ศ. 2557
 - ค พ.ศ. 2600
 - ง พ.ศ. 2602
10. การปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ก่อให้เกิดประโยชน์ตามข้อใด
- ก ผู้บริโภคได้บริโภคผลงานต่าง ๆ ในราคาถูก
 - ข ผลงานต่าง ๆ ที่ออกมาจะเป็นที่พอใจของผู้บริโภคมากขึ้น
 - ค ผู้สร้างสรรค์ผลงานมีแรงจูงใจที่จะสร้างผลงานใหม่ ๆ ออกมามากขึ้น
 - ง ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อ **ไม่ใช่** ความหมายของวัฒนธรรม
 - ก ความกลมเกลียวก้ำวหน้าของชาติ
 - ข ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชาติ
 - ค ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม
 - ง **ความรู้ที่มีมาแต่กำเนิดของคนและสัตว์**
2. วัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างไร
 - ก เป็นเอกลักษณ์ของชาติ
 - ข เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม
 - ค เป็นเครื่องมือสร้างความสามัคคีในหมู่ประชาชน
 - ง **ถูกทุกข้อ**
3. ข้อใดเป็นวัฒนธรรมทางวัตถุ
 - ก **อาหารไทย**
 - ข ประเพณีไทย
 - ค วรรณคดีไทย
 - ง รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
4. ข้อใดเป็นวัฒนธรรมทางสุนทรียะ
 - ก **รูปปั้น**
 - ข ศาสนาอิสลาม
 - ค ประเพณีการชักพระ
 - ง การแต่งกายในงานพิธีต่าง ๆ
5. ภาษาลาวมีความคล้ายคลึงกับภาษาในท้องถิ่นใดของประเทศไทย
 - ก ภาคใต้
 - ข ภาคกลาง
 - ค ภาคเหนือ
 - ง **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**
6. ประเทศใดมีวัฒนธรรมทางศาสนาคล้ายคลึงกัน
 - ก ไทย-ฟิลิปปินส์
 - ข อินโดนีเซีย-ลาว

- ค เมียนมา-บรูไนฯ
- ง กัมพูชา-เมียนมา
7. ผู้หญิงในประเทศใดมีวัฒนธรรมการแต่งกายคล้ายคลึงกันมากที่สุด
- ก ไทย-ลาว
- ข มาเลเซีย-ไทย
- ค ลาว-เวียดนาม
- ง อินโดนีเซีย-ฟิลิปปินส์
8. ชุดประจำชาติของสตรีชาวเวียดนามเรียกว่าอะไร
- ก ปาเต๊ะ
- ข อ้าวส่าย
- ค มาเร็คลารา
- ง บารงดากาล็อก
9. เพราะอะไรวัฒนธรรมทางศาสนาจึงช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้
- ก ทุกศาสนาสอนในสิ่งทั้งมลาย
- ข ทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี
- ค ทุกศาสนาต้องการเผยแพร่ศาสนาของตนให้มากที่สุด
- ง ทุกศาสนาสอนให้คนเห็นด้วยกับศาสนาของตนในทุก ๆ เรื่อง
10. วัฒนธรรมในข้อใดที่อาจสร้างความเข้าใจผิดระหว่างกันได้
- ก วัฒนธรรมทางภาษา
- ข วัฒนธรรมทางจิตใจ
- ค วัฒนธรรมทางจารีตประเพณี
- ง ถูกทุกข้อ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฒนธรรม

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- ข้อใดเป็นลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมทางด้านอาหารของไทย
 - นิยมใช้กะทิเป็นส่วนประกอบ
 - ไม่นิยมบริโภคอาหารจำพวกแป้ง
 - ไม่นิยมรับประทานอาหารที่มีรสเผ็ด
 - นิยมใช้ผงกะหรี่เพื่อเพิ่มกลิ่นของอาหาร
- วัฒนธรรมทางสุนทรียะของไทยส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาใด
 - ศาสนาสิกข์
 - คริสต์ศาสนา
 - ศาสนาอิสลาม
 - พระพุทธศาสนา
- ภาษาใดที่มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาไทยมากที่สุด
 - ภาษาลาว
 - ภาษาพม่า
 - ภาษาเขมร
 - ภาษาดากาอีโอก
- ปัจจัยใดที่ทำให้บางประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการใช้ภาษาอังกฤษกันอย่างแพร่หลาย
 - อิทธิพลของคริสต์ศาสนา
 - อิทธิพลของศาสนาอิสลาม
 - เคยเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก
 - ทำสงครามกับประเทศตะวันตกบ่อยครั้ง
- ประเทศใดที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกับไทย
 - เมียนมา
 - มาเลเซีย
 - ฟิลิปปินส์
 - อินโดนีเซีย
- เพราะอะไรคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงนิยมสวมเสื้อผ้าที่มีเนื้อบางเบา
 - มีสภาพอากาศที่ร้อนชื้น
 - มีสภาพอากาศที่แห้งแล้ง

- ค เป็นภูมิภาคที่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทราย
 - ง ถูกทุกข้อ
7. การแต่งกายของชาติใดที่มีความแตกต่างจากไทยมากที่สุด
- ก ลาว
 - ข กัมพูชา
 - ค เมียนมา
 - ง **ฟิลิปปินส์**
8. ข้อใดเป็นวัฒนธรรมด้านศิลปะและการละเล่นของมาเลเซียที่คล้ายคลึงกับไทย
- ก หมอลำ
 - ข **เซปักตะกร้อ**
 - ค การเต้นตินิกลิ่ง
 - ง การเต้นรำยอเก็ด
9. ข้อใดเป็นวัฒนธรรมไทยที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนต่างวัฒนธรรมได้มากที่สุด
- ก **ยิ้มสยาม**
 - ข การถือว่าศีรษะเป็นของสูง
 - ค การไม่นั่งไขว่ห้างต่อหน้าผู้ใหญ่
 - ง การไม่รับประทานเนื้อหมูของผู้นับถือศาสนาอิสลาม
10. ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะไม่รับประทานเนื้อสัตว์ในข้อใด
- ก ไก่
 - ข วัว
 - ค นก
 - ง **สุกร**

ตอนที่ 3.5

แบบทดสอบกลางภาค

ด้านความรู้

ตอนที่ 1 เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ใครมีจิตสาธารณะ

- ก กิ่งคูโทรศัพท์
- ข มุกทำการบ้าน
- ค อื้อช่วยครูถือของ
- ง ผิงเดินไปโรงเรียน

2. กิจกรรมใดที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วม

- ก อ่านหนังสือ
- ข ออกกำลังกาย
- ค สะสมแสตมป์
- ง รณรงค์เพื่อประชาธิปไตย

3. หากเข้าไปในสวนสาธารณะแล้วพบว่ามียะตอกอยู่บนพื้น 1 ชิ้น เราควรทำอย่างไร

- ก เดินหลบไปทางอื่น
- ข เก็บทิ้งลงในถังขยะ
- ค ใช้เท้าเหยียบให้พ้นจากทางเดิน
- ง บอกคนที่เดินผ่านมาให้เก็บทิ้ง

4. หากเพื่อนทำการบ้านไม่ได้เนื่องจากไม่เข้าใจบทเรียน นักเรียนควรทำอย่างไร

- ก ตำหนิเพื่อน
- ข ทำการบ้านให้เพื่อน
- ค ให้เพื่อนลอกการบ้าน
- ง อธิบายเนื้อหาให้เพื่อนฟังจนเข้าใจ

5. ใครปฏิบัติตนถูกต้อง

- ก นาขายของบนทางเท้า
- ข จอมคาถาเข้มขลังนรภัยทุกครั้งที่ขับรถ
- ค ปุ่มชวนเพื่อนมาดื่มสุราเพื่อสังสรรค์กันที่บ้าน
- ง พิมพ์เด็ดดอกไม้ในสวนสาธารณะไปไหว้พระทุกวัน

6. ข้อใดเป็นการถนอมทรัพยากรธรรมชาติให้ใช้ได้นาน ๆ

- ก การกำจัดน้ำเสีย
- ข การสร้างฝายกักเก็บน้ำ

- ค การแก้ปัญหาดินเปรี้ยว
 - ง การประกาศเขตป่าสงวน
7. ใครรักษาสาธารณสุขประโยชน์
- ก พี่ใช้ดินสอขีดเขียนบนกำแพงห้องน้ำสาธารณะ
 - ข แหวนใช้ผ้าเช็ดโทรศัพท์ที่บ้านของคนให้ใหม่อยู่เสมอ
 - ค **ตุ้มแจ้งให้เทศบาลซ่อมเครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นที่ชำรุด**
 - ง ก้อนนำผ้าห่มไปตากไว้บนรั้วของสถานที่ราชการที่อยู่ข้างบ้าน
8. เราจะรักษาสาธารณสุขประโยชน์ได้อย่างไร
- ก ไม่ใช่เลย
 - ข ห้ามคนอื่นใช้
 - ค **ใช้อย่างรู้คุณค่า**
 - ง ใช้อย่างไม่ระมัดระวัง
9. หากนักเรียนขับรถมาถึงบริเวณที่มีทางม้าลายซึ่งมีคนกำลังรอข้ามถนนอยู่ ควรทำอย่างไร
- ก บีบแตรดัง ๆ
 - ข **จอดให้คนข้าม**
 - ค เร่งเครื่องให้เร็วขึ้น
 - ง ขับรถขวางถนนไม่ให้คนอื่นผ่านเพื่อคนให้คนข้ามไปก่อน
10. อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศคืออะไร
- ก อำนาจอธิปไตย
 - ข อำนาจตุลาการ
 - ค **อำนาจอธิปไตย**
 - ง อำนาจนิตินบัญญัติ
11. เหตุใดจึงต้องแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็นอำนาจนิตินบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ
- ก เพื่อรวมอำนาจมาไว้ที่รัฐบาล
 - ข เพื่อลดรอนสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
 - ค เพื่อกระจายอำนาจไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ง **เพื่อควบคุมมิให้องค์กรที่ใช้อำนาจทั้ง 3 นี้ ใช้อำนาจเกินขอบเขต**
12. ศาลเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจใด
- ก อำนาจบริหาร
 - ข **อำนาจตุลาการ**
 - ค อำนาจนิตินบัญญัติ
 - ง อำนาจบาตรใหญ่
13. ใครมีหน้าที่ใช้อำนาจบริหาร

- ก อัยการ
 - ข รัฐมนตรี
 - ค สมาชิกวุฒิสภา
 - ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
14. การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยมีประโยชน์อย่างไร
- ก ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - ข ลดความขัดแย้งขององค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตย
 - ค ป้องกันองค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตยใช้อำนาจเกินขอบเขต
 - ง ถูกทุกข้อ
15. ฝ่ายนิติบัญญัติใช้วิธีการใดในการถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหาร
- ก การยุบสภา
 - ข การตั้งกระทู้ถาม
 - ค การจัดสรรงบประมาณ
 - ง การแต่งตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง
16. ฝ่ายบริหารใช้วิธีการใดในการถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ
- ก การยุบสภา
 - ข การตั้งกระทู้ถาม
 - ค การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ
 - ง การถอดถอนออกจากตำแหน่ง
17. ข้อใดเป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
- ก ยืนยันความเป็นรัฐรวม
 - ขคุ้มครองความเสมอภาคแก่ประชาชนชาวไทย
 - ค มุ่งให้อำนาจอธิปไตยเป็นของพระมหากษัตริย์
 - ง กำหนดเกี่ยวกับการเป็นกฎหมายสูงสุดของพระราชบัญญัติ
18. นายเด่น นาคี อายุ 63 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพจากเทศบาลตำบลแสนสบาย เดือนละ 600 บาท แสดงว่านายเด่น นาคี ได้รับสิทธิในข้อใด
- ก สิทธิในทรัพย์สิน
 - ข สิทธิในการประกอบอาชีพ
 - ค สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน
 - ง สิทธิในการได้รับการบริการทางสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ
19. “มีนันทือพระพุทธศาสนา อามัตนันทือศาสนาอิสลาม วิจัยนันทือคริสต์ศาสนา วีระนันทือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู” ข้อความนี้สอดคล้องกับสิทธิในข้อใด
- ก สิทธิชุมชน

- ข สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล
- ค เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม
- ง สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน

20. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของประชาชนชาวไทย

- ก ป้องกันประเทศ
- ข รับราชการทหาร
- ค ลงสมัครรับเลือกตั้ง
- ง รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ตอนที่ 2 ตอบคำถาม

1. พลเมืองดีคืออะไร และเราจะปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้อย่างไร

พลเมืองดี คือ ผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและศีลธรรม มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน และมีความรู้ในเรื่องการเมือง ซึ่งเราสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้โดย

- 1) การพุดทักของสังคม
- 2) ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
- 3) มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม
- 4) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- 5) รักษาสาธารณประโยชน์

2. การรักษาสาธารณประโยชน์สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

- 1) ไม่ทำลายหรือทำให้สาธารณประโยชน์เสียหาย
- 2) ไม่นำสาธารณประโยชน์มาใช้เป็นของส่วนตัว
- 3) ดูแลรักษาสาธารณประโยชน์ให้พร้อมใช้งาน
- 4) สอดส่องดูแลมิให้ผู้ใดมาทำลายสาธารณประโยชน์

3. อำนาจอธิปไตยคืออะไร แบ่งเป็นกี่อำนาจ อะไรบ้าง

อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ แบ่งเป็น 3 อำนาจ ได้แก่ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ

สรุปผลการประเมิน	คะแนน	
	เต็ม	ได้
ตอนที่ 1		
ตอนที่ 2		
รวม		

ลงชื่อ _____

ผู้ประเมิน _____

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. มีวินัย	1. มีการวางแผนการทำงานและจัดระบบการทำงาน				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	2. ทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้				
	3. ตรวจสอบความถูกต้อง ความเรียบร้อย หรือคุณภาพของงาน				
2. ใฝ่เรียนรู้	4. มีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะแสวงหาความรู้				2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	5. ชอบสนทนา ซักถาม ฟัง หรืออ่านเพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น				
	6. มีความสุขที่ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้				
3. อยู่อย่างพอเพียง	7. ใช้จ่ายทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน เสื้อผ้า สิ่งของ อย่างประหยัด				1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	8. ใช้น้ำ ไฟฟ้า และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า				
	9. มีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม				
4 รักความเป็นไทย	10. ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง				
	11. รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนและมีสัมมาคารวะ				
	12. มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และอนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย				
5. รักษา ศาสนา ศาสนิกศรัทธา	13. ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์				
6. มีจิตสาธารณะ	14. เสียสละ มีน้ำใจ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น				
	15. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว				
7. มีความรับผิดชอบ	16. ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย				
	17. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ตามกำหนดและตรงต่อเวลา				
8. ซื่อสัตย์สุจริต	18. บันทึกข้อมูลตามความเป็นจริงและไม่ใช้ความคิดเห็นของตนเองไปเกี่ยวข้อง				
	19. ไม่แอบอ้างผลงานของผู้อื่นว่าเป็นของตน				
	20. เคารพหรือปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา หรือระเบียบของกลุ่มที่กำหนดไว้				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 = ดีมาก	2 = พอใช้	1 = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □)

ระดับคุณภาพที่ได้	3	2	1
	□	□	□

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยได้จากการนำเอาคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. การสื่อสาร	1. ใช้วิธีการสื่อสารในการนำเสนอข้อมูลความรู้ได้อย่างเหมาะสม				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ 2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว 1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	2. เลือกรับข้อมูลความรู้ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง				
2. การใช้เทคโนโลยี	3. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง				
	4. เลือกใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม				
3. การคิด	5. สรุปความคิดรวบยอดหรือสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษา				
	6. แปลความ ตีความ หรือขยายความของคำ ข้อความ ภาพ และสัญลักษณ์ในเรื่องที่ศึกษา				
	7. วิเคราะห์หลักการและนำหลักการไปใช้ได้อย่างสมเหตุสมผล				
4. การแก้ปัญหา	8. ตั้งคำถามหรือตั้งสมมติฐานต่อเรื่องที่ศึกษาอย่างมีระบบ				
	9. รวบรวมข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
	10. ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลความรู้ที่ได้จากการเก็บรวบรวม				
	11. นำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินมาวิเคราะห์หรือแยกแยะเพื่อสะดวกในการทดสอบสมมติฐาน				
	12. ทดสอบสมมติฐานและสรุปเป็นหลักการด้วยภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย				
	13. นำข้อมูลความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน				
5. กระบวนการกลุ่ม	14. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม				
	15. ร่วมกันวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานกับสมาชิกในกลุ่ม				
	16. เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม				
	17. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ				
	18. ช่วยลดข้อขัดแย้งและแก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
	19. สร้างสรรค์ผลงานเสร็จทันเวลาและมีคุณภาพ				
	20. ภูมิใจและพึงพอใจในผลงานและการทำงานกลุ่ม				
	คะแนนรวม				
	คะแนนเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 = ดีมาก	2 = พอใช้	1 = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □)

ระดับคุณภาพที่ได้	3	2	1
	□	□	□

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยทำได้จากการนำเอาคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตอนที่ 3.6

แบบทดสอบปลายภาค

ด้านความรู้

ตอนที่ 1 เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดเป็นกฎหมายคุ้มครองเด็กของไทย
 - ก ปณิญาสาเกล้าด้วยสิทธิมนุษยชน
 - ข พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
 - ค พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
 - ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
2. เด็กประเภทใดที่ควรได้รับการสงเคราะห์
 - ก เด็กเร่ร่อน
 - ข เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ
 - ค เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้
 - ง ถูกทุกข้อ
3. การปฏิบัติต่อเด็กไม่ต้องคำนึงถึงสิ่งใด
 - ก ให้เด็กได้รับทรัพย์สินเงินทอง
 - ข ให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุด
 - ค ให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู
 - ง ต้องไม่ปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบ
4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองเด็กคืออะไร
 - ก เด็กไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
 - ข พ่อแม่ของเด็กมีความกังวลใจมากขึ้น
 - ค ประเทศชาติจะมีประชากรวัยเด็กมากกว่าวัยชรา
 - ง ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าเนื่องจากมีประชากรที่มีคุณภาพ
5. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองจะต้องส่งให้เด็กได้รับการศึกษาภาคบังคับเมื่อใด
 - ก เด็กมีอายุย่างเข้า 5 ปี
 - ข เด็กมีอายุย่างเข้า 7 ปี
 - ค เด็กมีอายุ 3 ปีบริบูรณ์
 - ง เด็กมีอายุ 5 ปีบริบูรณ์
6. นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ยังมีผู้ใดที่มีสิทธิจัดการศึกษาได้อีก
 - ก บุคคล
 - ข ครอบครัว

- ค สถาบันศาสนา
- ง ถูกทุกข้อ
7. ใครกำลังศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ก กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม. 3
- ข แก้วกำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญา
- ค ก้อยกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญา
- ง เก้ากำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญาเอก
8. ข้อใดเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- ก อาชีวศึกษา
- ข อนุปริญา
- ค มัธยมศึกษา
- ง ประถมศึกษา
9. พฤติกรรมของบุคคลใดอยู่ในฐานะของผู้บริโภค
- ก ไปตัดผมที่ร้านตัดผมใกล้บ้าน
- ข ฟางขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง
- ค ผิงขายขนมบริเวณหน้าโรงเรียน
- ง ฝนเดินทางไปโรงเรียนโดยรถประจำทาง
10. วินัยเลือกซื้อสินค้าที่ตนต้องการภายในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งได้อย่างสะดวกและได้รับความพอใจ วินัยได้รับการคุ้มครองตามข้อใด
- ก สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา
- ข สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
- ค สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากสินค้าหรือบริการ
- ง สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
11. บริษัทผลิตขนมชนิดหนึ่งเรียกเก็บสินค้าของตนคืน เนื่องจากพบว่าขนมมีสารพิษตกค้างเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคมีสิทธิได้รับความคุ้มครองด้านใด
- ก สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
- ข สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากสินค้าหรือบริการ
- ค สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย
- ง สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
12. ข้อความใดไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค
- ก ข้อความที่เกิดขึ้นจริง

- ข ข้อความที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน
- ค ข้อความโฆษณาที่รวมอยู่กับข้อความถวายพระพร
- ง ข้อความที่จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสินค้านั้น
13. บนฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลากจะต้องระบุสิ่งต่อไปนี้ยกเว้นข้อใด
- ก วิธีใช้
- ข ราคา
- ค ชื่อผู้ซื้อ
- ง ปริมาณ
14. หากนักเรียนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการใช้สินค้าหรือบริการควรร้องเรียนที่องค์กรใด
- ก สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- ข สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
15. ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคคืออะไร
- ก ผู้บริโภคได้ใช้สินค้าที่มีราคาถูกลง
- ข สินค้าที่ออกสู่ตลาดมีรูปแบบหลากหลาย
- ค ผู้ประกอบการผลิตสินค้าออกสู่ตลาดน้อยลง
- ง ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อสินค้าหรือบริการ
16. สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์งานได้ใช้สติปัญญา ความสามารถ และความเพียรพยายามสร้างสรรค์ขึ้น เป็นความหมายของอะไร
- ก ลิขสิทธิ์
- ข สิทธิทางการค้า
- ค สิทธิเหนือพื้นดิน
- ง สิทธิสภาพนอกอาณาเขต
17. ลิขสิทธิ์ในงานที่ดัดแปลงมาจากงานที่มีลิขสิทธิ์โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์จะเป็นของใคร
- ก ผู้ที่ดัดแปลง
- ข เจ้าของงานที่ผู้นั้นนำมาดัดแปลง
- ค ไม่มีเจ้าของเนื่องจากเป็นงานดัดแปลง
- ง เจ้าของงานที่มีลิขสิทธิ์เดิมและผู้ที่เป็นคนดัดแปลง
18. ลิขสิทธิ์ของงานศิลปประยุกต์มีอายุก็ปีนับตั้งแต่ที่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
- ก 20 ปี
- ข 25 ปี
- ค 30 ปี

ง 50 ปี

19. ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์คืออะไร

ก ผู้จำหน่ายสินค้าได้รับผลกำไรมากขึ้น

ข ผู้บริโภคได้บริโภคผลงานที่มีคุณภาพมากขึ้น

ค ผลงานที่ออกสู่สาธารณชนมีรูปแบบที่แน่นอน

ง ผู้ที่ละเมิดลิขสิทธิ์จะได้รับค่าตอบแทนมากขึ้น

20. ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวและก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นความหมายของอะไร

ก วัฒนธรรม

ข โลกาภิวัตน์

ค การจัดระเบียบสังคม

ง บรรทัดฐานทางสังคม

21. ยารักษาโรคเป็นวัฒนธรรมประเภทใด

ก วัฒนธรรมทางวัตถุ

ข วัฒนธรรมทางจิตใจ

ค วัฒนธรรมทางสุนทรีย์

ง วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบประเพณี

22. ข้าวเป็นวัฒนธรรมทางสุนทรีย์

ก อาหาร

ข ศีลธรรม

ค จิตรกรรม

ง การทำบุญตักบาตร

23. หนังสือเป็นวัฒนธรรมประเภทใด

ก วัฒนธรรมทางวัตถุ

ข วัฒนธรรมทางสุนทรีย์

ค วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี

ง วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบธรรมเนียมประเพณี

24. ภาษาลาวคล้ายคลึงกับภาษาท้องถิ่นในภาคใดของประเทศไทย

ก ใต้

ข เหนือ

ค ตะวันออก

ง ตะวันออกเฉียงเหนือ

25. ชาติใดมีวัฒนธรรมทางศาสนาที่คล้ายคลึงกัน

- ก ไทย-กัมพูชา
- ข ลาว-มาเลเซีย
- ค บรูไน-เวียดนาม
- ง อินโดนีเซีย-เมียนมา
26. ประชาชนที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่นิยมสวมเสื้อผ้าที่มีลักษณะอย่างไร
- ก ผ้าที่มีเนื้อผ้าหนา
- ข ผ้าที่มีเนื้อผ้าบางเบา
- ค ผ้าที่ทำมาจากหนังสัตว์
- ง ไม่มีข้อใดถูก
27. ผู้หญิงชาติใดที่นิยมนุ่งผ้าปาเต๊ะเหมือนกัน
- ก ไทย-ลาว
- ข สิงคโปร์-บรูไน
- ค เวียดนาม-ฟิลิปปินส์
- ง อินโดนีเซีย-มาเลเซีย
28. ชาติใดมีวัฒนธรรมทางศาสนาต่างกัน
- ก ไทย-ลาว
- ข บรูไน-มาเลเซีย
- ค เมียนมา-ฟิลิปปินส์
- ง มาเลเซีย-อินโดนีเซีย
29. วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการบริโภคของศาสนาใดที่อาจจะสร้างความเข้าใจผิดระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาอื่นได้มากที่สุด
- ก พุทธศาสนา
- ข คริสต์ศาสนา
- ค ศาสนาอิสลาม
- ง พราหมณ์-ฮินดู
30. วัฒนธรรมการไหว้ของไทยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันได้อย่างไร
- ก ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความประทับใจ
- ข ทำให้ผู้พบเห็นรู้สึกถึงความแปลกประหลาด
- ค ทำให้ผู้พบเห็นชื่นชมว่าเป็นการปฏิบัติตามมารยาทสากล
- ง ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ขัดกับวัฒนธรรมสากล

ตอนที่ 2 ตอบคำถาม

1. วัตถุประสงค์ของกฎหมายคุ้มครองเด็กคืออะไร

เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม และตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

2. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคคืออะไร

1) ประโยชน์ต่อตนเอง ได้แก่ ผู้บริโภคจะได้รับความเป็นธรรม และไม่ถูกเอาเปรียบจากการเลือกซื้อสินค้าและบริการ รวมทั้งได้รับการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้สินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่ได้มาตรฐาน

2) ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม เช่น เมื่อผู้บริโภคร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค แล้ว ทางสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะแนะนำแก่ผู้ประกอบการเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขสินค้านั้นให้มีคุณภาพ คนในสังคมก็จะได้รับบริโภคสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดพิษภัยหรือสร้างความเสียหายแก่ตนเอง

3. สำนักงานคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติแบ่งวัฒนธรรมไทยออกเป็นกี่สาขา อะไรบ้าง

5 สาขา ได้แก่

1) วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี

2) วัฒนธรรมทางวัตถุ

3) วัฒนธรรมทางจิตใจ

4) วัฒนธรรมทางจารีตหรือขนบธรรมเนียมประเพณี

5) วัฒนธรรมทางสุนทรียะ

4. วัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือความเข้าใจผิดต่อกันมีอะไรบ้าง ยกตัวอย่างมา 3 ด้าน

1) วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับภาษา

2) วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการทักทาย

3) วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับธรรมเนียมประเพณี

สรุปผลการประเมิน	คะแนน	
	เต็ม	ได้
ตอนที่ 1		
ตอนที่ 2		
รวม		

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. มีวินัย	1. มีการวางแผนการทำงานและจัดระบบการทำงาน				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	2. ทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้				
	3. ตรวจสอบความถูกต้อง ความเรียบร้อย หรือคุณภาพของงาน				
2. ใฝ่เรียนรู้	4. มีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะแสวงหาความรู้				2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	5. ชอบสนทนา ซักถาม พึ่ง หรืออ่านเพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น				
	6. มีความสุขที่ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้				
3. อยู่อย่างพอเพียง	7. ใช้จ่ายทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน เสื้อผ้า สิ่งของ อย่างประหยัด				1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	8. ใช้น้ำ ไฟฟ้า และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า				
	9. มีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม				
4 รักความเป็นไทย	10. ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง				
	11. รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนและมีสัมมาคารวะ				
	12. มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และอนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย				
5. รักษาดี ศาสน์กษัตริย์	13. ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์				
6. มีจิตสาธารณะ	14. เสียสละ มีน้ำใจ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น				
	15. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว				
7. มีความรับผิดชอบ	16. ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย				
	17. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ตามกำหนดและตรงต่อเวลา				
8. ซื่อสัตย์สุจริต	18. บันทึกข้อมูลตามความเป็นจริงและไม่ใช้ความคิดเห็นของตนเองไปเกี่ยวข้อง				
	19. ไม่แอบอ้างผลงานของผู้อื่นว่าเป็นของตน				
	20. เคารพหรือปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา หรือระเบียบของกลุ่มที่กำหนดไว้				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 = ดีมาก	2 = พอใช้	1 = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □)

ระดับคุณภาพที่ได้	3	2	1
	□	□	□

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยได้จากการนำเอาคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. การสื่อสาร	1. ใช้วิธีการสื่อสารในการนำเสนอข้อมูลความรู้ได้อย่างเหมาะสม				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	2. เลือกรับข้อมูลความรู้ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง				
2. การใช้เทคโนโลยี	3. ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง				2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	4. เลือกใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม				
3. การคิด	5. สรุปความคิดรวบยอดหรือสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษา				1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	6. แปลความ ตีความ หรือขยายความของคำ ข้อความ ภาพ และสัญลักษณ์ในเรื่องที่ศึกษา				
	7. วิเคราะห์หลักการและนำหลักการไปใช้ได้อย่างสมเหตุสมผล				
4. การแก้ปัญหา	8. ตั้งคำถามหรือตั้งสมมติฐานต่อเรื่องที่ศึกษาอย่างมีระบบ				
	9. รวบรวมข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
	10. ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลความรู้ที่ได้จากการเก็บรวบรวม				
	11. นำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินมาวิเคราะห์หรือแยกแยะเพื่อสะดวกในการทดสอบสมมติฐาน				
	12. ทดสอบสมมติฐานและสรุปเป็นหลักการด้วยภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย				
	13. นำข้อมูลความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน				
5. กระบวนการกลุ่ม	14. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม				
	15. ร่วมกันวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานกับสมาชิกในกลุ่ม				
	16. เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม				
	17. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ				
	18. ช่วยลดข้อขัดแย้งและแก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
	19. สร้างสรรค์ผลงานเสร็จทันเวลาและมีคุณภาพ				
	20. ภูมิใจและพึงพอใจในผลงานและการทำงานกลุ่ม				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 = ดีมาก	2 = พอใช้	1 = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □)

ระดับคุณภาพที่ได้	3	2	1
	☐	☐	☐

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยทำได้จากการนำเอาคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตอนที่ 3.7

ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน

ใบงาน

เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเป็นพลเมืองดี

ตัวชี้วัดชั้นปี 1. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (ส 2.1 ม.1/2)

2. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (ส 2.1 ม. 1/4)

คำชี้แจง เติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. พลเมืองดี หมายถึง บุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและศีลธรรม มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน และมีความรู้ในเรื่องการเมือง
2. การมีความเพียรบริสุทธ์ คือ ความขยันหมั่นเพียรไม่ทอดทิ้งในกิจกรรมที่ทำ ซึ่งจะต้องมีทั้งความสามารถ มีคุณธรรม และมี จิตสำนึก ในการกระทำ
3. จิตสาธารณะ คือ การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พร้อมทั้งจะเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
4. พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะ คือ การรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติหรือทรัพยากรธรรมชาติ การทำกิจกรรมเพื่อสังคมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของส่วนรวม และ การรับรู้และตระหนัก ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและมีการแก้ไขร่วมกัน
5. บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ได้แก่ การเคารพกติกาของสังคม การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การรักษาสาธารณประโยชน์ และการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
6. กติกาสังคม คือ ข้อตกลงหรือกฎเกณฑ์ที่คนในสังคมร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และคนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
7. เมื่อไปทำบุญที่วัด เราต้องแต่งกายด้วยชุด สุภาพ
8. การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม เป็นบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่สมควรกระทำ โดยสามารถทำได้ด้วยการรับข้อมูล การแสดงความคิดเห็น การปรึกษาหารือ การวางแผนร่วมกัน การร่วมกันปฏิบัติ และการควบคุม
9. ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน โดยจะต้องไม่ก้าวล้ำหรือ ละเมิด สิทธิของผู้อื่น
10. ถนน เสาไฟฟ้า โทรศัพท์ สวนสาธารณะ เป็น สาธารณสมบัติ หรือทรัพย์สินที่เป็นของส่วนรวม เป็นสิ่งที่ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ไม่มีใครเป็นเจ้าของเฉพาะ

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____
 ชั้น _____ โรงเรียน _____

ใบงานที่ 1

เรื่อง รัฐธรรมนูญ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 รัฐธรรมนูญ

ตัวชี้วัดชั้นปี อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป (ส 2.2 ม. 1/1)

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ผิด

- ✓

 1. รัฐธรรมนูญ คือ กฎหมายที่บอกลักษณะหรือรูปแบบการปกครองประเทศว่าปกครองอย่างไร ใครเป็นผู้มีอำนาจสูงสุด และใช้อำนาจอย่างไร
- ✗

 2. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายลำดับรองลงมาจากพระราชบัญญัติ
- ✗

 3. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันของไทย คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- ✗

 4. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีเจตนารมณ์เพื่อยืนยันรูปแบบความเป็นสาธารณรัฐของประเทศไทย
- ✓

 5. หลักการหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ การกำหนดให้อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
- ✓

 6. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีเจตนารมณ์เพื่อวางหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคล โดยจะคุ้มครองทั้งในด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ปฏิญญาสากลหรืออนุสัญญาแห่งองค์การสหประชาชาติรับรอง และประเทศไทยร่วมเป็นภาคี
- ✓

 7. หากไม่มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่จะใช้บังคับในกรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ✗

 8. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีโครงสร้างเหมือนกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
- ✓

 9. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย
- ✗

 10. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไม่มีการบัญญัติเกี่ยวกับรูปแบบของรัฐไว้
- ✓

 11. รัฐธรรมนูญของไทยมักมีการบัญญัติเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไว้เสมอ
- ✓

 12. บทเฉพาะกาลเป็นข้อยกเว้นการบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเฉพาะช่วงเวลาหนึ่ง โดยระบุเวลาการใช้เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิมเชื่อมโยงกับฉบับใหม่

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____
 ชั้น _____ โรงเรียน _____

ใบงานที่ 2

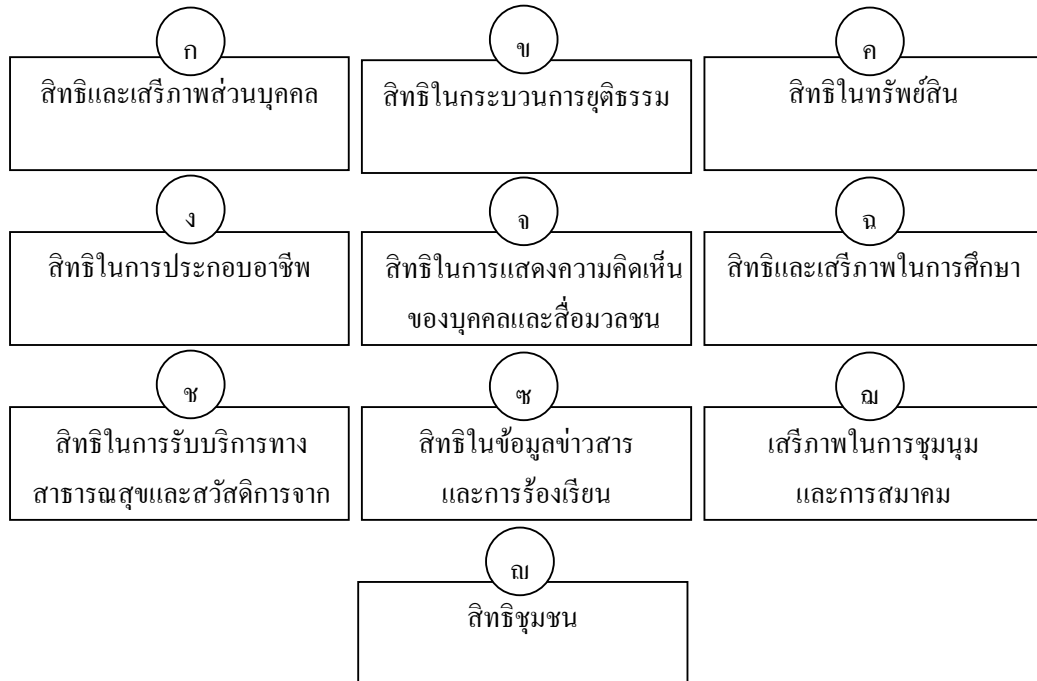
เรื่อง สิทธิตามรัฐธรรมนูญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

ตัวชี้วัดชั้นปี ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ

ตนเอง (ส 2.2 ม. 1/3)

คำชี้แจง นำตัวอักษรในกรอบเติมลงหน้าข้อที่มีความสัมพันธ์กัน

ก	1. เสรีภาพในเคหสถานและได้รับการคุ้มครองการอยู่อาศัยและการครอบครองเคหสถานของตนเองได้โดยปกติสุข
ค	2. การได้รับการคุ้มครองมิให้ถูกเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
จ	3. ห้ามรัฐตั้งปิดหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น
ข	4. สิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก
ญ	5. บุคคลที่รวมตัวกันเป็นชุมชนมีสิทธิในการอนุรักษ์จารีตประเพณี และมีส่วนร่วมในการจัดการและบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
ง	6. เสรีภาพในการแข่งขันดำเนินธุรกิจได้อย่างเสรี
ฉ	7. คนไทยมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายอย่างน้อย 12 ปี
ช	8. ผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี และไม่มีรายได้ที่เพียงพอต่อการยังชีพมีสิทธิได้รับเงินค่าครองชีพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ซ	9. การได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของรัฐ
ณ	10. คนไทยทุกคนมีเสรีภาพที่จะชุมนุมได้โดยสงบและปราศจากอาวุธ

ชื่อ _____	นามสกุล _____	เลขที่ _____
ชั้น _____ โรงเรียน _____		

ใบงาน

เรื่อง วัฒนธรรมไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 วัฒนธรรมไทย
ตัวชี้วัดชั้นปี อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจ

นำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน (ส 2.1 ม. 1/3)

คำชี้แจง ตอบคำถาม

1. วัฒนธรรมหมายถึงอะไร

*ลักษณะที่แสดงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และ
ศีลธรรมอันดีของประชาชน*

2. วัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างไร

*ช่วยให้มนุษย์และสังคมมนุษย์เจริญขึ้น และช่วยให้มนุษย์สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความ
ต้องการต่าง ๆ ได้*

3. ในสังคมปัจจุบันเน้นวัฒนธรรมทางวัตถุมากกว่าทางจิตใจ เพราะเหตุใด
แนวคำตอบ

เพราะวัฒนธรรมทางวัตถุเป็นสิ่งที่เห็นได้ จับต้องได้มากกว่าวัฒนธรรมทางจิตใจ

4. วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อสังคมไทยอย่างไรบ้าง
แนวคำตอบ

1) ช่วยให้คนไทยและสังคมไทยเจริญขึ้น

2) ช่วยให้คนไทยสามารถแก้ปัญหาและสามารถสนองความต้องการต่าง ๆ ได้

ชื่อ		นามสกุล		เลขที่	
ชั้น	โรงเรียน				

แบบบันทึกผลการอภิปราย

เรื่อง การเป็นพลเมืองดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเป็นพลเมืองดี

ตัวชี้วัดชั้นปี 1. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (ส 2.1 ม. 1/2)

2. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (ส 2.2 ม. 1/4)

คำชี้แจง แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี แล้ว
บันทึกผล

การเป็นพลเมืองดี

วิธีปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีที่จากการปฏิบัติ คือ _____

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

กลุ่มที่ _____

สมาชิก

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

แบบบันทึกการระดมความคิด

เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเป็นพลเมืองดี

ตัวชี้วัดชั้นปี 1. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (ส 2.1 ม. 1/2)

2. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น (ส 2.2 ม. 1/4)

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดในประเด็นที่กำหนดให้ แล้วบันทึกผล

1. การเคารพกติกาสังคม

2. การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม

3. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

4. การรักษาสาธารณประโยชน์

5. การเคารพในสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

กลุ่มที่ _____

สมาชิก

1. _____

4. _____

2. _____

5. _____

3. _____

6. _____

แบบบันทึกผลการอภิปราย

เรื่อง การใช้อำนาจอธิปไตย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การใช้อำนาจอธิปไตย

ตัวชี้วัดชั้นปี วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ

ปัจจุบัน (ส 2.2 ม.1/2)

คำชี้แจง ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตย แล้วบันทึกผล

1. อำนาจอธิปไตยมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างไร

2. ใครเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย และมีองค์กรใดบ้างที่ใช้อำนาจอธิปไตย

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____

ชั้น _____ โรงเรียน _____

แบบบันทึกผลการสำรวจ

เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติตนตามรัฐธรรมนูญ

ตัวชี้วัดชั้นปี ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ

ตนเอง (ส 2.2 ม. 1/3)

คำชี้แจง สำรวจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญ แล้วบันทึกผล

1. สิทธิและเสรีภาพที่คนไทยได้รับตามรัฐธรรมนูญมีอะไรบ้าง

2. การรู้สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญมีผลดีต่อตนเองหรือไม่ อย่างไร

3. ถ้าเราไม่รู้สิทธิและเสรีภาพของตนเองตามรัฐธรรมนูญจะเป็นอย่างไร

ชื่อ _____	นามสกุล _____	เลขที่ _____
ชั้น _____	โรงเรียน _____	

แบบบันทึกผลการสืบค้นข้อมูล

เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 กฎหมายคุ้มครองเด็ก

ตัวชี้วัดชั้นปี ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)

คำชี้แจง จับคู่กับเพื่อนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็ก แล้วบันทึกผล

1. กฎหมายคุ้มครองเด็กมีความสำคัญ คือ

2. ปัจจุบันเด็กเร่ร่อนมีจำนวนมากขึ้นเพราะ

3. การคุ้มครองสวัสดิภาพมี 3 ลักษณะ คือ

4. การปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองเด็กมีประโยชน์ คือ

กลุ่มที่ _____

สมาชิก

1. _____ 2. _____

แบบบันทึกผลการอภิปราย

เรื่อง กฎหมายการศึกษากับสังคมไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 กฎหมายการศึกษา

ตัวชี้วัดชั้นปี ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (ส 2.1 ม. 1/1)

คำชี้แจง ร่วมกันอภิปรายเรื่อง กฎหมายการศึกษากับสังคมไทย แล้วบันทึกผล

กฎหมายการศึกษา

ประเด็นที่อภิปราย

1. สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาของประชาชนชาวไทย คือ

แนวคำตอบ

การได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยคนไทยทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพจากรัฐอย่างน้อย 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2. ระบบการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

แนวคำตอบ

1) การศึกษาในระบบ

2) การศึกษานอกระบบ

3) การศึกษาตามอัธยาศัย

3. หลักการที่เป็นแนวทางการจัดการศึกษา คือ

แนวคำตอบ

ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

4. การปฏิบัติตามกฎหมายการศึกษามีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม คือ

แนวคำตอบ

1) ประโยชน์ต่อตนเอง เมื่อเราปฏิบัติตามกฎหมายการศึกษา ก็จะเกิดความสุขในการเรียนรู้ มีจิตสำนึกในด้านคุณธรรมและจริยธรรม สามารถเรียนรู้ได้จากทุกแหล่งการเรียนรู้ โดยไม่จำกัดอยู่เฉพาะในโรงเรียนหรือสถานศึกษาเท่านั้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลให้เราเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข สามารถที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข

2) ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ชุมชนและสังคมนั้นจะเกิดความเสมอภาคในด้านการศึกษา คือ ไม่ว่าคนปกติ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้ด้อยโอกาส จะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้ชุมชนและสังคมเกิดความเจริญก้าวหน้า เพราะเมื่อคนในชุมชนสังคมส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา ก็จะทำให้สังคมนั้นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____
 ชั้น _____ โรงเรียน _____

โรงเรียน

แบบบันทึกผลการสืบค้นข้อมูล

เรื่อง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทย

กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 ความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตัวชี้วัดชั้นปี อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจ

นำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน (ส 2.1 ม. 1/3)

คำชี้แจง แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความคล้ายคลึงและความแตกต่างทาง
วัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามหัวข้อที่กำหนด บันทึกผล
แล้วส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

1. ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย _____

2. ความคล้ายคลึงทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.1 ด้านภาษา _____

2.2 ด้านศาสนา _____

2.3 ด้านการแต่งกาย _____

3. ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3.1 ด้านภาษา _____

3.2 ด้านศาสนา _____

3.3 ด้านการแต่งกาย _____

กลุ่มที่ _____

สมาชิก

1. _____	4. _____
2. _____	5. _____
3. _____	6. _____

แบบบันทึกความรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

1. สรุปความรู้ที่ได้รับ

2. สรุปแนวคิดใหม่ที่ได้

3. การนำไปใช้ประโยชน์

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____
ชั้น _____ โรงเรียน _____

ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการเขียนเรียงความ

เรื่อง _____
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____ หน่วยการเรียนรู้ที่ _____
ชั้น _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (30 คะแนน)	สรุปผล	
		การเน้นประโยคแรก (5 คะแนน)	ประโยคหลักให้แนวคิดหลักที่สำคัญต่อย่อหน้า (5 คะแนน)	เขียนประโยคที่สมบูรณ์ (5 คะแนน)	คำสะกดผิดพลาดไม่เกิน 5 คำ (5 คะแนน)	สรุปอย่างมีเหตุผล (6 คะแนน)	ลายมืออ่านออก (4 คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										

เกณฑ์การประเมิน
ได้คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการพูด

เรื่อง _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____ หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ชั้น _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										รวมคะแนน (30 คะแนน)	สรุปผล	
		การปรากฏตัว (3 คะแนน)	การเริ่มเรื่อง (3 คะแนน)	การออกเสียงและจังหวะ (4 คะแนน)	การลำดับเนื้อหา (5 คะแนน)	บุคลิกท่าทาง (2 คะแนน)	การใช้สื่อที่เหมาะสม (3 คะแนน)	ความเข้าใจ (2 คะแนน)	ความสนใจของผู้ฟัง (2 คะแนน)	คุณค่าของเรื่องที่พูด (3 คะแนน)	การสรุปที่เหมาะสม (3 คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														

เกณฑ์การประเมิน
ได้คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคล

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____ หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ชั้น _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (20 คะแนน)	สรุปผล	
		ความถูกต้องของผลงาน/ กิจกรรม (6 คะแนน)	จุดเด่นของผลงาน/กิจกรรม (4 คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3 คะแนน)	รูปแบบการนำเสนอผลงาน (4 คะแนน)	การนำไปใช้ประโยชน์ (3 คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

เกณฑ์การประเมิน

การสรุปผลการประเมินให้เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 กำหนดเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมหรือ
อาจใช้เกณฑ์ดังนี้

18–20 คะแนน = 4 (ดีมาก)

14–17 คะแนน = 3 (ดี)

10–13 คะแนน = 2 (พอใช้)

0–9 คะแนน = 1 (ควรปรับปรุง)

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นกลุ่ม

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____ หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ชั้น _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

กลุ่มที่ _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (20 คะแนน)	สรุปผล	
		ความถูกต้องของผลงาน/กิจกรรม (6 คะแนน)	จุดเด่นของผลงาน/กิจกรรม (6 คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3 คะแนน)	รูปแบบการนำเสนอผลงาน (3 คะแนน)	การนำไปใช้ประโยชน์ (2 คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

เกณฑ์การประเมิน (ตัวอย่าง)

การสรุปผลการประเมินให้เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 กำหนดเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมหรืออาจใช้เกณฑ์ดังนี้

18–20 คะแนน = 4 (ดีมาก)

14–17 คะแนน = 3 (ดี)

10–13 คะแนน = 2 (พอใช้)

0–9 คะแนน = 1 (ควรปรับปรุง)

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____ หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ชั้น _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานกิจกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการ
พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการพฤติกรรม										รวมคะแนน	สรุปผล			
		สนใจในการทำงาน	ไม่เอาเปรียบเพื่อนในการทำงาน	เสนอความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ	ประเมินและปรับปรุงงานด้วยความตั้งใจ	เคารพข้อตกลงของกลุ่ม	ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	พอใจกับความสำเร็จของงาน		4	3	2	1
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																

เกณฑ์การประเมิน

1. การให้คะแนน ✓ ให้ 1 คะแนน
2. การสรุปผลการประเมินให้เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 กำหนดเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมหรืออาจใช้เกณฑ์ดังนี้

9-10 คะแนน = 4 (ดีมาก)

7-8 คะแนน = 3 (ดี)

5-6 คะแนน = 2 (พอใช้)

0-4 คะแนน = 1 (ควรปรับปรุง)

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____ หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ชั้น _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการ
พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

กลุ่มที่ _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการพฤติกรรม										รวมคะแนน	สรุปผล			
		แบ่งงานกันรับผิดชอบ	มีกระบวนการทำงานเป็นขั้นตอน	ทำตามที่ให้ได้รับมอบหมาย	ร่วมกันแสดงความคิดเห็น	รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม	นำมติ/ข้อตกลงของกลุ่มไปปฏิบัติ	ร่วมกันปรับปรุงผลงานด้วยความเต็มใจ	มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ	พอใจกับความสำเร็จของงาน	บรรยากาศในการทำงาน		4	3	2	1
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																

เกณฑ์การประเมิน

- การให้คะแนน ✓ ให้ 1 คะแนน
- การสรุปผลการประเมินให้เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 กำหนดเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมหรืออาจใช้เกณฑ์ดังนี้
 - 9-10 คะแนน = 4 (ดีมาก)
 - 7-8 คะแนน = 3 (ดี)
 - 5-6 คะแนน = 2 (พอใช้)
 - 0-4 คะแนน = 1 (ควรปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย 6 ด้าน

รายการที่ 1 เนื้อหาสาระครบถ้วนตรงตามประเด็น

- 4 หมายถึง มีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามประเด็นที่กำหนดทั้งหมด
- 3 หมายถึง มีเนื้อหาสาระค่อนข้างครบถ้วนตามประเด็นที่กำหนดทั้งหมด
- 2 หมายถึง มีเนื้อหาสาระไม่ครบถ้วนตามประเด็นแต่ภาพรวมของสาระทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์พอใช้
- 1 หมายถึง มีเนื้อหาสาระไม่ครบถ้วน ภาพรวมของเนื้อหาสาระทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง

รายการที่ 2 ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ

- 4 หมายถึง เนื้อหาสาระทั้งหมดถูกต้องตามข้อเท็จจริงและหลักวิชา
- 3 หมายถึง เนื้อหาสาระเกือบทั้งหมดถูกต้องตามข้อเท็จจริงและหลักวิชา
- 2 หมายถึง เนื้อหาสาระบางส่วนถูกต้องตามข้อเท็จจริงและหลักวิชาต้องแก้ไขบางส่วน
- 1 หมายถึง เนื้อหาสาระส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง หลักวิชาต้องแก้ไขเป็นส่วนใหญ่

รายการที่ 3 ภาษาถูกต้องเหมาะสม

- 4 หมายถึง สะกดการันต์ถูกต้อง ถ้อยคำสำนวนเหมาะสมดีมาก ลำดับความได้ชัดเจน เข้าใจง่าย
- 3 หมายถึง สะกดการันต์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ถ้อยคำสำนวนเหมาะสมดี ลำดับความได้ดีพอใช้
- 2 หมายถึง สะกดการันต์มีผิดอยู่บ้าง ถ้อยคำสำนวนเหมาะสมพอใช้ ลำดับความพอเข้าใจ
- 1 หมายถึง สะกดการันต์ผิดมาก ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสม ลำดับความได้ไม่ชัดเจน

รายการที่ 4 ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

- 4 หมายถึง ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตั้งแต่ 4 แหล่งขึ้นไป
- 3 หมายถึง ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตั้งแต่ 3 แหล่งขึ้นไป
- 2 หมายถึง ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ 2 แหล่ง
- 1 หมายถึง ใช้ความรู้เพียงแหล่งเรียนรู้เดียว

รายการที่ 5 รูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ

- 4 หมายถึง รูปแบบการนำเสนองานแปลกใหม่ น่าสนใจดี ลำดับเรื่องราวได้ดีมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบการนำเสนองานน่าสนใจ ลำดับเรื่องราวได้ดี
- 2 หมายถึง รูปแบบการนำเสนองานน่าสนใจพอใช้ ลำดับเรื่องราวได้พอใช้
- 1 หมายถึง รูปแบบการนำเสนอผลงานไม่น่าสนใจ ลำดับเรื่องราวได้ไม่ดี

รายการที่ 6 ประเมิน ปรับปรุง และแสดงความรู้สึกต่อชิ้นงาน

- 4 หมายถึง วิเคราะห์ข้อเด่น ข้อด้อยของงานได้ชัดเจน ปรับปรุงพัฒนางานได้เหมาะสม และแสดงความรู้สึกต่องานทั้งกระบวนการทำงานและผลงานได้อย่างชัดเจน

- 3 หมายถึง วิเคราะห์ข้อเด่น ข้อด้อยของงานได้บางส่วน ปรับปรุงพัฒนางานได้บ้าง แสดงความรู้สึกรู้สึกต่องานได้แต่ไม่ครบถ้วน
- 2 หมายถึง วิเคราะห์ข้อเด่น ข้อด้อยของงานได้เล็กน้อย ปรับปรุงพัฒนางานด้วยตนเองไม่ได้ ต้องได้รับคำแนะนำจากผู้อื่น แสดงความรู้สึกรู้สึกต่องานได้แต่ไม่ครบถ้วน
- 1 หมายถึง วิเคราะห์ข้อเด่น ข้อด้อยของงานไม่ได้ ไม่ปรับปรุงพัฒนางาน แสดงความรู้สึกรู้สึกต่องานได้เล็กน้อยหรือไม่แสดงความรู้สึกรู้สึกต่องาน

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมในแต่ละรายการอย่างน้อยระดับ 3 ขึ้นไป จำนวน 4 ใน 6 รายการ ถือว่าผ่าน

มิติคุณภาพของการบันทึกผลงาน

กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการบันทึกผลงานโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ ดังนี้

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ
– บันทึกผลงานได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ เขียนบันทึกได้ชัดเจน แนวคิดหลักถูกต้อง มีประเด็นสำคัญครบถ้วน – ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม คำศัพท์ถูกต้อง	4
– บันทึกผลงานได้ตรงตามจุดประสงค์ เขียนบันทึกที่มีบางส่วนยังไม่ชัดเจน แนวคิดหลักถูกต้อง มีประเด็นสำคัญครบถ้วน – ใช้ภาษา คำศัพท์ไม่ถูกต้องในบางส่วน	3
– บันทึกผลงานยึดตามจุดประสงค์ เขียนบันทึกไม่ชัดเจน แนวคิดหลักบางส่วนไม่ถูกต้อง ส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญมีไม่ครบถ้วน – ใช้ภาษา คำศัพท์ไม่ถูกต้องในบางส่วน	2
– บันทึกผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เขียนบันทึกไม่ชัดเจน และแนวคิดหลักส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง – ใช้ภาษา คำศัพท์ไม่ถูกต้อง	1

ตัวอย่างแบบประเมินโครงการ

เรื่อง _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

เลขที่	ข้อ-สฤล	รายการประเมิน				รวมจำนวนรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	สรุปผล	
		ความสำคัญของ การจัดทำโครงการ	เนื้อหาของโครงการ	กระบวนการทำงาน	การนำเสนอโครงการ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน

รายการที่ 1 ความสำคัญของการจัดทำโครงการ

4 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา และมีประโยชน์ในชีวิตจริง

3 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บางส่วนไม่สอดคล้องกับเนื้อหา แต่มีประโยชน์ในชีวิตจริง

2 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง

- 1 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม แต่ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง

รายการที่ 2 เนื้อหาของโครงการ

- 4 หมายถึง เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน ใช้แนวคิดและข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และมีการสรุปได้ดี
- 3 หมายถึง เนื้อหาเกือบทั้งหมดถูกต้อง ใช้แนวคิดที่เหมาะสม มีข้อมูลข่าวสารบางเรื่องไม่เหมาะสม และการสรุปต้องแก้ไข
- 2 หมายถึง เนื้อหาบางส่วนถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสารบางส่วนต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไข
- 1 หมายถึง เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไขทั้งหมด

รายการที่ 3 กระบวนการทำงาน

- 4 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน
- 3 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ แต่ขาดการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน
- 2 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ แต่ไม่ได้ดำเนินงานตามแผน แม้จะปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานก็ตาม
- 1 หมายถึง มีการวางแผนไม่เป็นระบบ การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ

รายการที่ 4 การนำเสนอโครงการ

- 4 หมายถึง สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 3 หมายถึง สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่ค่อยเหมาะสม แต่ข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 2 หมายถึง สื่อความหมายไม่ค่อยชัดเจน ข้อมูลบางส่วนขาดสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งหมด
- 1 หมายถึง สื่อความหมายไม่ชัดเจน ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมในแต่ละรายการอย่างน้อยระดับ 3 ขึ้นไป จำนวน 3 ใน 4 รายการ ถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินโครงการ (ทั่วไป)

ชื่อโครงการ _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						สรุป	
		กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน	วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม	ลงมือปฏิบัติตามแผน	สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	เขียนรายงานนำเสนอ	รวมจำนวนรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย 5 ด้าน

1. กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน

- 4 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดีมาก
 3 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดี
 2 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนพอใช้
 1 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาด้วยตนเองไม่ได้

2. วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม

- 4 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ถูกต้องเหมาะสม
 3 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ค่อนข้างเหมาะสม
 2 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้เหมาะสมพอใช้
 1 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ไม่เหมาะสม

3. ลงมือปฏิบัติตามแผน

- 4 หมายถึง ลงมือแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด
 แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองทั้งหมด

- 3 หมายถึง ลงมือแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด
แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่
- 2 หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดบ้าง แต่ไม่ครบถ้วน สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนว
ทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน
- 1 หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดได้น้อยมาก ไม่สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการ
ปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้

4. สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

- 4 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้องและต่อเนื่อง
- 3 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้องแต่ขาดความ
ต่อเนื่อง
- 2 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เป็นบางส่วน และต้องกระตุ้น
เตือนให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- 1 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้น้อยมาก หรือไม่นำไปใช้เลย

5. เขียนรายงานนำเสนอ

- 4 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการ
วางแผน การลงมือแก้ปัญหาและข้อค้นพบที่ได้ครบถ้วน
- 3 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการ
วางแผน การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ค่อนข้างครบถ้วน
- 2 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้บ้าง แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน
การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้เพียงบางส่วน
- 1 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้น้อยมาก เห็นขั้นตอนการวางแผน การลง
มือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมในแต่ละรายการอย่างน้อยระดับ 3 ขึ้นไป จำนวน 3 ใน 5 รายการ ถือว่าผ่าน

แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) เป็นแหล่งรวบรวมผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบที่นำมาใช้ประเมินสมรรถภาพของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรมได้ว่าการปฏิบัติงานและผลงานของนักเรียนมีคุณภาพมาตรฐานอยู่ในระดับใด

แฟ้มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงที่ให้ออกาสนักเรียนได้ใช้ผลงานจากที่ได้ปฏิบัติจริงสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความสามารถที่แท้จริงของตน ซึ่งผลงานที่เก็บสะสมในแฟ้มสะสมผลงานมีหลายลักษณะ เช่น การเขียนรายงาน บทความ การศึกษาค้นคว้า สิ่งประดิษฐ์ การทำโครงการ บันทึกการบรรยาย บันทึกการทดลอง บันทึกการอภิปราย บันทึกประจำวัน แบบทดสอบ

แบบบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินชิ้นงานในแฟ้มสะสมผลงาน

ชื่อผลงาน _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

รายการประเมิน	บันทึกความคิดเห็นของนักเรียน
1. เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้ไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน	
2. จุดเด่นและจุดด้อยของผลงานชิ้นนี้มีอะไรบ้าง	
3. ถ้าจะปรับปรุงผลงานชิ้นนี้ให้ดีขึ้นควรปรับปรุงอย่างไร	
4. ผลงานชิ้นนี้ควรได้คะแนนเท่าใด เพราะเหตุใด (ถ้ากำหนดให้คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	

ความเห็นของครูหรือที่ปรึกษา

ความเห็นของผู้ปกครอง

ผลการประเมินของครูหรือที่ปรึกษา

ตัวอย่างแบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

เรื่อง _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	1	2	3	4
1. โครงสร้างและองค์ประกอบ				
2. แนวความคิดหลัก				
3. การประเมินผล				
4. การนำเสนอ				

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
1. โครงสร้างและองค์ประกอบ	
4	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วนและจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบ
3	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเกือบครบถ้วนและส่วนใหญ่จัดเก็บอย่างเป็นระบบ
2	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเป็นส่วนน้อย แต่บางชิ้นงานมีการจัดเก็บที่เป็นระบบ
1	ผลงานขาดองค์ประกอบที่สำคัญและการจัดเก็บไม่เป็นระบบ
2. แนวความคิดหลัก	
4	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ทางหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มีหลักฐานแสดงว่ามีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มาก
3	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ทางหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มีหลักฐานแสดงว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ตัวอย่างได้
2	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนว่ามีความรู้ทางหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม บ้าง มีหลักฐานแสดงถึงความพยายามที่จะนำไปใช้ประโยชน์
1	ผลงานจัดไม่เป็นระบบ มีหลักฐานแสดงว่ามีความรู้ทางหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม น้อยมาก
3. การประเมินผล	
4	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่เป็นไปได้ที่จะจัดทำต่อไปไว้อย่างชัดเจนหลายโครงการ
3	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งการเสนอแนะโครงการที่ควรจัดทำต่อไป

2	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานบ้าง รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่จะทำต่อไปแต่ไม่ชัดเจน
1	มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานน้อยมากและไม่มีข้อเสนอแนะใด ๆ
4. การนำเสนอ	
4	เขียนบทสรุปและรายงานที่มีระบบดี มีขั้นตอน มีข้อมูลครบถ้วน มีการประเมินผลครบถ้วน แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลเป็นส่วนใหญ่
2	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลเป็นบางส่วน
1	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน แต่ไม่มี การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
4	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอ ไม่มีข้อผิดพลาดหรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ มีความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาโดยมีการบูรณาการหรือเชื่อมโยงแนวความคิดหลักต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
3	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอและไม่มีข้อผิดพลาดหรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ แต่ข้อมูลต่าง ๆ เป็นลักษณะของการนำเสนอที่ไม่ได้บูรณาการระหว่างข้อมูลกับแนวความคิดหลักของเรื่องที่ศึกษา
2	ผลงานมีรายละเอียดที่บันทึกไว้ แต่พบว่าบางส่วนมีความผิดพลาดหรือไม่ชัดเจน หรือแสดงถึงความไม่เข้าใจเรื่องที่ศึกษา
1	ผลงานมีข้อมูลน้อย ไม่มีรายละเอียดบันทึกไว้